

**RAPORTUL
PRIVIND REALIZAREA PLANULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNI PENTRU
IMPLEMENTAREA ACORDULUI DE ASOCIERE RM-UE 2017-2019**

Semestrul I 2018

CUPRINS

TITLUL II. DIALOG POLITIC ȘI REFORME, COOPERAREA ÎN DOMENIUL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE	2
TITLUL III: JUSTIȚIE, LIBERTATE ȘI SECURITATE	7
TITLUL IV: COOPERARE ECONOMICĂ ȘI ALTE TIPURI DE COOPERARE SECTORIALĂ	11
TITLUL V COMERȚ ȘI ASPECTE LEGATE DE COMERȚ (DCFTA)	
TITLUL VI: ASISTENȚĂ FINANCIARĂ ȘI DISPOZIȚII ANTIFRAUDĂ ȘI DE CONTROL	

REALIZAREA PLANULUI NAȚIONAL DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA ACORDULUI DE ASOCIERE RM-UE 2017-2019 Semestrul I 2018

La finele anului 2016 prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30.12.2016 a fost aprobat Planul Național de Acțiuni pentru Implementarea Acordului de Asociere pentru anii 2017-2019, elaborat în vederea asigurării implementării cuprinzătoare a Acordului de Asociere RM-UE. În vederea corelării acestuia cu prevederile Agendei de Asociere convenite cu UE pe parcursul anului 2017 și condiționalitățile stabilite de UE pentru asistența macro-financiară Planul a fost revizuit, modificările fiind aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 592 din 23 iunie 2018.

Raportul privind realizarea Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE (PNAAA) în Semestrul I al anul 2018 a fost elaborat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului și se referă la acțiunile cele mai importante planificate pentru perioada respectivă, inclusiv restanțele înregistrate.

Informația detaliată privind realizarea măsurilor poate fi accesată pe platforma online de raportare PlanPro.

Evaluarea cantitativă a nivelului de realizare a PNAAA pentru perioada de raportare indică implementarea acestuia în proporție de **61,75%**. În conformitate cu metodologia aplicată sunt contabilizate doar acțiuni realizate și nerealizate din ansamblul măsurilor planificate pentru Semestrul I 2018 inclusiv cu caracter continuu (care au un indicator de performanță sau au atestat o evoluție în perioada de referință). Totodată, menționăm că au fost luate în calcul și acțiunile îndeplinite înainte de termen (12 acțiuni). Astfel, din totalul de 319, acțiuni inclusiv cu caracter continuu au fost realizate 197 și nerealizate 122 (o acțiune este considerată realizată doar în cazul publicării actului normativ în Monitorul Oficial). Totodată, se constată că la data publicării raportului au fost adoptate cu depășirea termenului scadent (30 iunie 2018), alte 15 acțiuni care însă vor putea fi considerate drept realizate doar după publicarea și intrarea în vigoare.

În rezultatul evaluării nivelului de transpunere în legislația națională a actelor UE stabilite de Acordul de Asociere se constată că în conformitate cu evaluarea instituțiilor naționale din totalitatea celor 698 acte UE prevăzute de Acordul de Asociere până în prezent au fost transpuse integral 236 (33,81%), parțial 114 (16,33%) și mai rămân a fi transpuse 248. Listele se anexează.

TITLUL II. DIALOG POLITIC ȘI REFORME, COOPERAREA ÎN DOMENIUL POLITICII EXTERNE ȘI DE SECURITATE

Total acțiuni pentru semestru I – 63 (dintre care 32 cu caracter continuu și 6 realizate înainte de termen¹)

Numărul de acțiuni realizate – 53 (dintre care 32 cu caracter continuu și 6 realizate înainte de termen) Numărul de acțiuni nerealizate – 10²

Nivelul de realizare a acțiunilor - **84.12** %

Pe parcursul perioadei de raportare, au fost organizate un șir de întâlniri la nivel înalt întru menținerea și intensificarea *dialogului politic cu UE* inclusiv la nivelul Prim-ministrului RM (vizita de lucru a PM la Bruxelles – 2-4 mai; vizita de lucru la Strasbourg – 3 iulie și participarea la Conferința în domeniul securității de la Munchen – 16-18 februarie), la nivelul Viceprim-ministrului pentru integrare europeană (vizitele de lucru la Bruxelles – 22-23 ianuarie) și a ministrului de externe (vizitele de lucru la Bruxelles – 14 februarie, la 25-27 februarie și 2-4 mai). De asemenea, evoluțiile în implementarea reformelor modernizare a țării au fost discutate la Chișinău în cadrul vizitelor de lucru ale Comisarului european pentru politică regională, Corina Crețu (17-18 mai); a Directorului pentru vecinătate estică din cadrul DG NEAR, Lawrence Meredith (17-18 aprilie), precum și în cadrul vizitei de lucru a euro-parlamentarilor din cadrul Comisiei Afaceri Externe și Comisiei Bugete (3-6 aprilie).

La 24 ianuarie la Bruxelles, a avut o rundă de consultări politice Republica Moldova - Comitetului Politic și de Securitate al UE, a cărei agendă de discuții a inclus reformele prevăzute de Acordul de Asociere, cooperarea în domeniul Politicii de Securitate și al Apărării Comune a UE, precum și reglementarea conflictului transnistrean.

Cea de-a XII-a reuniune a Grupului pentru Acțiunea Europeană a Republicii Moldova „Prietenii Moldovei” avut loc la Bruxelles la 26 februarie. În cadrul acesteia au fost abordate principalele evoluții în domeniile prioritare de reformă, în particular justiția, combaterea corupției, mass-media, consolidarea sectorului financiar-bancar.

La 3 mai curent, la Bruxelles, s-a desfășurat cea de-a IV-a reuniune a Consiliului de Asociere RM-UE, în cadrul căreia au fost discutate rezultatele obținute de RM în implementarea prevederilor AA, precum și au fost identificate acțiunile prioritare menite să sporească avantajele implementării AA.

De asemenea, pe parcursul perioadei de referință, la Chișinău s-a desfășurat la 5 aprilie curent cea de-a VI-a reuniune a Comitetului Parlamentar de Asociere RM-UE.

La 28 martie, a fost revizuit PNA AA, care conține inclusiv prevederile Agendei de Asociere RM-UE pentru perioada 2017-2019. Versiunea actualizată poate fi accesată la <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=376151>.

¹ Acțiuni realizate înainte de termen – art.3 măsura de implementare I8; art.4 măsurile de implementare SL4, I4, I22; art.10 măsurile de implementare SL1, SL4

² Restanțe – art.3 măsurile de implementare L1, I12; art.4 măsurile de implementare SL6, L4, L6, L7, SL8, L8, SL16; art.9 măsurile de implementare SL1.

Pe dimensiunea ***drepturilor omului***, la 24 mai Parlamentul a adoptat noul document de politici în domeniul drepturilor omului (PNADO III) pentru perioada 2018-2019 (Hotărârea Parlamentului nr.89). Totodată, constituie restanță adoptarea proiectului de act normativ privind crearea unui Consiliu național și a unui Secretariat permanent în vederea elaborării și evaluării documentelor de politici, raportării și monitorizării implementării recomandărilor internaționale în domeniul drepturilor omului, care la data scadentă a fost doar expediat spre examinare Guvernului (15 iunie).

În scopul îmbunătățirii cadrului juridic pentru participarea efectivă a societății civile în procesul decizional, a fost elaborat proiectul de lege cu privire la organizațiile necomerciale, care la 3 mai a fost adoptat de către Parlament în prima lectură. Acțiunea respectivă reprezintă una dintre restanțele importante ale Titlului II.

La 1 ianuarie au intrat în vigoare prevederile Legii nr. 137 din 29 iulie 2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor în partea ce ține de acordarea compensației financiare victimelor infracțiunii. În scopul dezvoltării respectivului mecanism prin Ordinul MJ nr. 140 din 21 februarie a fost aprobată componența nominală a Comisiei.

Pe parcursul primului semestru al anului 2018, în cadrul atelierelor de lucru privind *Standardele internaționale în domeniul combaterii torturii, tratamentului inuman sau degradant* (22-23 februarie și 22 martie), organizate de INJ, au fost instruite 53 de persoane – 15 asistenți judiciari, 7 grefieri, 1 șef secretariat, 15 judecători, 15 procurori.

De asemenea, în vederea asigurării prevenirii violenței domestice, în cadrul Inspectoratului General al Poliției în parteneriat cu OSCE au fost organizate 3 ateliere de lucru în domeniul prevenirii violenței domestice în cadrul cărora au fost pregătiți 30 de angajați, care în calitate de formatori, pe parcursul anului curent, desfășoară instruire pentru ofițerii de sector în soluționarea cazurilor de violență în familie.

În scopul stabilirii unor instrucțiuni detaliate, clare și precise privind gestionarea aplicării forței fizice în exercițiul funcției, autoritățile naționale vizate (MAI, MJ, MF, CNA, SIS și SPPS) au aprobat la 11 ianuarie, Ordinul interdepartamental cu privire la aprobarea Ghidului privind intervenția profesională în exercițiul funcției (MO nr.68-76 din 02 martie 2018).

Totodată, pe parcursul perioadei de raportare, au fost înregistrate și examinate în ordinea art. 274 Cod de procedură penală, 6 sesizări/autosesizări în care erau reclamate acte de tortură, tratament inuman sau degradant. Ca urmare, în baza materialelor administrate, în toate 6 cazuri au fost adoptate soluții de neîncepere a urmăririi penale. În aceeași perioadă, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS) a exercitat urmărirea penală în 15 cauze penale privind cazurile de tortură, tratamente inumane și degradante (dintre care 14 cauze erau restante din 2017, iar o cauză penală a fost primită în procedură), dintre care 2 cauze penale au fost clasate și 13 cauze - au rămas restante la sfârșitul perioadei de raportare.

În contextul ***reformei judiciare***, la 5 aprilie, a fost adoptată de către Parlament Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*simplificarea procedurii civile*) (Legea nr. 17). Modificările propuse urmăresc scopul de a eficientiza mecanismele procesuale; asigura dreptul la apărare participanților la proces și publicitatea ședințelor de judecată; îmbunătățirea pregătirii pricinii pentru dezbateri; introducerea procedurilor simplificate și urgente pentru anumite cauze civile; introducerea unor prevederi anti-abuz, inclusiv reguli stricte pentru depunerea probelor și a obiectivelor/referinței; îmbunătățirea căilor de atac

În contextul continuării reformei polițienești, prin Hotărârea Guvernului nr.100 din 31 ianuarie a fost aprobată Concepția privind activitatea polițienească comunitară, care are drept scop apropierea polițiștilor de comunitate și problemele ei, dar și renovarea secțiilor de poliție. De asemenea, a fost extinsă cu 2 centre (în Chișinău și Comrat) rețeaua centrelor mobile de prevenire și informare a populației.

În perioada de referință laboratoarele criminalistice și de expertiză judiciară ale MAI au fost acreditate în șase domenii de expertiză: balistică, trasologie, dactiloscopie, grafoscopie, investigații în domeniul informaticii și examinarea tehnică a documentelor.

În scopul asigurării garanțiilor procesuale la etapa urmăririi penale și îmbunătățirea condițiilor de arest preventiv, au fost aprobate politici care să ajusteze mecanismele și practicile la etapa pre-judiciară la standarde și practici internaționale privind respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, printre care: procedura standard de operare pentru reținere; procedura standard de operare privind escortarea și transportarea persoanei private de libertate; dar și SOP privind plasarea persoanei reținute în Izolatorul de detenție preventivă. De asemenea, înainte de termen, au fost aprobate Normele minime obligatorii pentru spațiile de detenție și autospecialele destinate transportării persoanelor deținute aflate în custodia Poliției, care au avut ca scop stabilirea unui set unitar de reguli aplicabile în procesul modernizării parcului auto pentru transportarea persoanelor deținute.

Întru îmbunătățirea mecanismului de coordonare și cooperare între agențiile anticorupție a fost elaborat proiectul ordinului interdepartamental privind aprobarea mecanismelor de ținere a statisticii pe corupție, conform prevederilor actelor internaționale, rămânând a fi o restanță adoptarea acestuia.

A fost elaborat Raportul de monitorizare și evaluare a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 (SNIA) pentru perioada de raportare 2017, fiind publicat pe pagina web a CNA și dezbătut conform Pilonilor vizați în Grupurile de Monitorizare 1 și 3.

În semestrul I 2018, CNA a desfășurat 42 de instruirii pentru peste 2000 agenți publici din cadrul organelor de drept și justiției în domenii precum rigorile integrității profesionale a agentului public; evaluarea integrității instituționale; denunțarea manifestărilor de corupție și avertizarea de integritate.

De asemenea, a fost asigurată funcționalitatea sistemului informațional "E-Integritate", care permite depunerea electronică a declarațiilor de avere și a interese personale, iar începând cu 1 ianuarie, toate declarațiile sunt depuse exclusiv electronic.

În contextul consolidării capacităților instituționale ale Autorității Naționale de Integritate (ANI), au fost adoptate modificări la cadrul normativ ce reglementează activitatea și competențele ANI, și anume Legea nr. 74 din 26 aprilie și Legea nr.66 din 24 mai 2018. De asemenea, prin Hotărârea Parlamentului nr.9 din 8 februarie a fost aprobată structura și efectivul – limită al Autorității, iar prin ordinele interne ale președintelui ANI au fost aprobate Regulamentul intern (Ordinul nr. 26 din 20 aprilie) și cele 9 regulamente de organizare și funcționare a unităților structurale ale ANI, inclusiv Carta de audit intern (Ordinul nr.44 din 31 mai). De asemenea, în perioada 12 aprilie-11 iunie s-a desfășurat primul concurs pentru suplینirea funcțiilor de inspectori, în cadrul căruia au fost selectați 4 inspectori de integritate.

Totodată, în contextul investigării riguroase a fraudelor bancare, organul de urmărire penală a Centrului Național Anticorupție a avut în gestiune 28 de cauze penale pe fapte de fraudă bancară, dintre acestea, în comun cu Procuratura Anticorupție, au fost diferite justiției 17 cauze penale pe fapte de încălcare intenționată a regulilor de creditare, cu cauzarea daunelor în proporții deosebit de mari.

În același context, în perioada de raportare, din numărul total de 157 cauze expediate în judecată pe motive de corupție, 6 vizează persoane cu funcție de demnitate publică.

În domeniul **Politicii de Securitate și Apărare Comună** a UE, menționăm organizarea la 7 iunie la Chișinău a celei de-a patra runde a consultărilor RM-UE în domeniul Politicii de Securitate și Apărare Comună a UE (PSAC). În cadrul reuniunii au fost abordate subiecte ce țin de cooperarea bilaterală cu UE în domeniul securității, precum participarea la misiunile UE de gestionare a crizelor, dar și discutate direcțiile de colaborare cu UE pe dimensiunea contracarării amenințărilor hibride

În contextul implementării prevederilor Acordului cadrul de participare a experților din RM la misiuni de gestionare a crizelor, au fost identificate posibile candidaturi pentru detașare pe parcursul anului 2018. Astfel, în cadrul Conferinței de Generare a Forțelor din 7 iunie a fost acceptată contribuția RM de a detașa 2 reprezentanți ai Armatei Naționale în cadrul misiunii EUTM Mali pentru perioada 1 octombrie 2018 – 31 martie 2019. Totodată, instituțiile naționale au lansat procesul de elaborare a regulamentelor interne de recrutare, selectare, pregătire, desemnarea și participare a experților din cadrul autorităților naționale la misiuni și operații internaționale.

De asemenea, reprezentanții instituțiilor naționale în domeniu au participat la prima reuniune a Panelului pe Securitate, Politica de Securitate și Apărare Comună și Protecție Civilă, din cadrul noii arhitecturi a Parteneriatului Estic, desfășurat la 15 mai, la Bruxelles, dar și la un șir de evenimente de instruire și formare în domeniu PSAC organizate de Colegiul European de Apărare și Securitate în cooperare cu state membre UE.

A fost continuată cooperarea și promovarea convergenței treptate în domeniul politicii externe și de securitate. Pe parcursul perioadei de raportare, RM s-a aliniat la 18 decizii PESC, iar în cadrul ONU s-a aliniat poziției UE expuse în 14 declarații (discursuri). De asemenea, au fost coordonate 37 de alinieri ale RM la declarațiile UE cu privire la respectarea principiului suveranității și integrității teritoriale, inviolabilității frontierelor, aflate pe agenda OSCE în cadrul Consiliului Permanent și Forumul pentru cooperare în domeniul securității.

La 1 ianuarie 2018 a intrat în vigoare Acordul UE-RM cu privire la procedurile de securitate pentru schimbul de informații clasificate. Totodată, în perioada de raportare au fost demarate negocierile pe marginea aranjamentelor de implementare a acestuia.

La 16 februarie a fost publicată *Concepția securității informaționale a Republicii Moldova* (Legea nr. 299 din 21.12.2017), iar întru implementarea prevederilor Concepției, dar și a unor obiective nerealizate pe dimensiunea asigurării securității cibernetice și securității informaționale (obiective cuprinse în Hotărârea Guvernului nr. 811 din 29.10.2015 și Hotărârea Guvernului nr. 857 din 31.10.2013 cu privire la Strategia națională de dezvoltare a societății informaționale “Moldova digitală 2020”, alte documente de politici naționale și decizii ale instanțelor abilitate ale statului) a fost elaborat proiectul Strategiei naționale a securității informaționale.

În perioada de referință au fost întreprinse o serie de acțiuni pentru consolidarea cooperării în contextul combaterii proliferării armelor de distrugere în masă, precum și materialelor și mijloacelor de livrare a acestora, printre care participarea la cea de-a noua reuniune a experților din Europa de sud-est în domeniul neproliferării armelor de distrugere în masă, organizată de Rețeaua C-WMD din cadrul RACVIAC, în cooperare cu autoritățile Croației și SUA (22-25 ianuarie, Croația) în cadrul căreia au fost prezentate spre consultare proiectele Strategiilor naționale de neproliferare a ADM și CBRN. De asemenea, reprezentanții autorităților RM au participat la reuniunile coordonatorilor naționali pentru problematica CBRN, și anume participarea la ”Reuniunea de finalizare a Proiectului 44, Consolidarea capacităților de prim răspuns CBRN și a cooperării regionale în Europa de Sud-Est, Caucazul de Sud, Moldova și Ucraina” (29-30 mai, Viena); participarea la cea de-a VI-a reuniune a punctelor naționale focale pe marginea Inițiativei UE privitor la Centrele de Excelență pentru diminuarea riscurilor CBRN (17-22 iunie, la Bruxelles); participarea la exercițiul internațional „Regional Radiological Detection Exercise – LIONSHIELD 2018” (04-09 iunie, Tbilisi).

În același context, a fost elaborat proiectul noii Strategii naționale în domeniul neproliferării armelor de distrugere în masă și de atenuare a amenințărilor chimice, biologice, radiologice și nucleare (**CBRN**) și Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia. Strategia și Planul nu au fost adoptate în termenul stabilit, proiectele fiind consultate cu partenerii externi de dezvoltare, dar și cu cele 16 instituții naționale vizate, urmînd a fi remise pentru avizare finală Centrului Național Anticorupție și Ministerului Justiției.

De asemenea, la 28 februarie a fost aprobată HG nr.210 cu privire la crearea Comisiei naționale pentru monitorizarea circulației armelor de calibru mic și armamentului ușor, care urmează să asigure elaborarea Strategiei naționale privind prevenirea fabricării, transferului și circulației armelor de calibru mic și armament ușor. La 16 mai a fost aprobată HG nr.609³ cu privire la aprobarea Concepției Sistemului informațional automatizat „Registrul de stat al armelor”, care va contribui esențial la îmbunătățirea și raționalizarea schimbului de informații între organele de drept în domeniul de referință, precum și la prevenirea și contracararea traficului ilicit cu arme de foc și muniții aferente.

În contextul implementării angajamentelor internaționale asumate prevăzute de Rezoluția 1325 a Consiliului de Securitate al ONU privind Femeile, Pacea și Securitatea, la 28 martie a fost aprobată Hotărîrea de Guvern nr.259 cu privire la Programului național de implementare a Rezoluției pentru anii 2018-2021 și Planuli de acțiuni cu privire la punerea în aplicare a acestuia.

În procesul de **reglementare transnistreană**, în perioada 29-30 mai, la Roma, sub egida Președinției Italiei în OSCE, s-a desfășurat o nouă reuniune oficială a Conferinței permanente pe probleme politice în procesul de reglementare transnistreană (formatul de negocieri „5+2”), rezultatele căreia au fost formalizate în Protocolul de la Roma, care formulează modalități practice de soluționare a unor probleme prevăzute de agenda numită convențional „Berlin plus” cum sunt bunăoară aprobarea până la finele lunii iunie a Foi de parcurs în domeniul telecomunicațiilor; reîmproprietărirea și asigurarea începînd cu 1 august a accesului fermierilor la terenurile agricole din r-nul Dubăsari, precum și punerea în aplicare din 1 septembrie a mecanismului de asigurare a accesului în traficul rutier internațional a autovehiculelor din regiunea transnistreană.

³ publicată la 3 iulie 2018

Se atestă o înviorare considerabilă a dialogului Chișinău-Tiraspol la toate nivelele, în comparație cu anul 2017. Astfel, în semestrul I 2018 au avut loc o întrevedere la nivel de lideri, 24 întrevederi ale reprezentanților politici (2017 – 9) și 48 ședințe ale grupurilor de lucru sectoriale (2017 – 32), dintre care 24 la nivelul experților în domeniul transportului auto, 6 – economie, 4 – telecomunicații, 3 – educație, etc. Pe parcursul perioadei de referință au avut loc 80 de întrevederi ale Vicepremierului pentru reintegrare cu reprezentanții partenerilor internaționali, inclusiv cu reprezentanții mediatorilor și observatorilor în formatul de negocieri „5+2” și întrevederi cu Reprezentantul special al Președinției în exercițiu a OSCE pentru reglementarea transnistreană, Franco Frattini (27 martie) și cu asistentul acestuia Alfredo Conte (20 februarie).

Pe parcursul perioadei de referință, în procesul de negocieri au fost semnate 4 documente: Decizia protocolară „Privind interacțiunea în domeniul veterinar, carantină și protecția plantelor” (15 februarie); Înscrierea protocolară a întrevederii reprezentanților politici cu participarea grupurilor de lucru pentru dezvoltarea transportului auto și infrastructurii drumurilor (28 februarie); Decizia protocolară „Cu privire la participarea în traficul rutier internațional a autovehiculelor din regiunea transnistreană care nu desfășoară activități comerciale” (24 aprilie); Foaia de parcurs „Pentru implementarea prevederilor Deciziei protocolare cu privire la măsurile de organizare a interacțiunii în domeniul telecomunicațiilor din 25 noiembrie 2017” (28 iunie).

De asemenea, pe parcursul semestrului I 2018 au fost elaborate și adoptate 11 acte normative, printre care: HG nr.38 din 16 ianuarie cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.1232 din 09 noiembrie 2016”; HG nr.48 din 16 ianuarie cu privire la acordarea unor plăți directe proprietarilor de terenuri agricole amplasate după traseul Râbnița-Tiraspol pentru anul 2017”; HG nr.300 din 04 aprilie cu privire la modificarea și completarea unor hotărâri ale Guvernului, în particular a hotărârilor nr.515 din 22.06.2010 cu privire la delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control și nr.744 din 03.10.2011 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la activitatea delegației Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control; HG nr.400 din 25 aprilie „cu privire la aprobarea Programului activităților de reintegrare a țării pentru anul 2018”.

Odată cu lansarea fazei 12 a **Misiunii UE de asistență la frontieră în RM și Ucraina (EUBAM)**, se profilează o misiune mai bine orientată pe substanță și pe necesitățile partenerilor moldoveni și ucraineni. În perioada 16-17 mai, la sediul Misiunii EUBAM din or. Odessa a avut loc o ședință cu participarea specialiștilor agențiilor vamale și de frontieră ale RM și Ucrainei, în cadrul căreia au fost examinate schemele tehnologice ale punctelor de trecere „Pervomaisc-Kuciurgan”, „Novosavițcoe-Kuciurgan”, „Briceni-Rossoșani”, „Palanca-Maiaki-Udobnoe”, „Goianul Nou-Platonovo”, „Criva-Mamalîga”, „Larga-Kelmenți” și „Reni-Giurgiulești”, precum și a fost convenit că controlul deplin la punctele comune moldo-ucrainene va demara începând cu 1 ianuarie 2019. Prin hotărârile de Guvern nr.467, 468, 470, 471, 472, 473, 474 din 23 mai a fost aprobată inițierea negocierilor și aprobarea semnării protocoalelor de resort dintre serviciile vamale și de frontieră ale Republicii Moldova și ale Ucrainei.

De asemenea, la 12 aprilie, Președintele Ucrainei a promulgat Legea ratificării Acordului dintre R. Moldova și Ucraina privind controlul în comun al persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor și obiectelor în punctele comune de trecere a frontierei de stat moldo-ucrainene, semnat la Chișinău la 6 octombrie 2017, inclusiv pe segmentul transnistrean. În același context, la 18 aprilie curent la punctul de trecere „Cuciurgan-Pervomaisc” a fost inițiat controlul comun pentru importul-reimportul mărfurilor, bunurilor și mijloacelor de transport (conform prevederilor HG nr.356 din 18.04.2018), urmând ca începând cu 1 ianuarie 2019, conform calendarului prealabil agreed între

părți să fie lansat controlul deplin în pachet (în condițiile în care vor fi pregătite pentru etapa finală alte două puncte de pe segmentul central al frontierei „Goianul Nou - Platonovo” și „Novosavițkaia - Kuciurgan”), cu oferirea unor facilități vamal-fiscale până la data de 1 ianuarie 2019 agenților economici din raioanele de est ale RM și care nu sunt înregistrați la Agenția Servicii Publice până la sfârșitul anului în curs.

TITLUL III: JUSTIȚIE, LIBERTATE ȘI SECURITATE

Total acțiuni: 41 (inclusiv 9 cu caracter continuu)

Numărul de acțiuni realizate: 26 (inclusiv 9 cu caracter continuu)

Numărul de acțiuni nerealizate: 15

Nivelul de implementare: 56,5%

La capitolul promovării consolidării dimensiunii **Supremația Legii** a fost adoptată la 5 aprilie Legea nr. 17 de modificare și completare a Codului de procedură civilă privind diminuarea duratei proceselor de judecată prin simplificarea procedurilor.

Totodată, a fost înregistrat în Parlament proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (consolidarea capacităților funcționale ale Consiliului Superior al Magistraturii și Inspecției Judiciare și aducerea în concordanță a legislației referitoare la răspunderea disciplinară a judecătorilor cu recomandările Comisiei de la Veneția). În proces de definitivare se află proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative care vizează elaborarea și asigurarea implementării criteriilor de calitate a deciziilor instanțelor de judecată, unificarea practicii judiciare și reformarea regulilor privind motivarea deciziilor instanțelor de judecată, conform standardelor internaționale, pentru garantarea dreptului la un proces echitabil.

Au fost înregistrate întârzieri în adoptarea Proiectului de lege cu privire la Curtea Constituțională, din cauza că proiectul Legii pentru modificarea și completarea Constituției Republicii Moldova a fost respins în a II-a lectură la ședința plenară a Parlamentului din 21 decembrie 2017.

Având în vedere consolidarea cadrului legislativ și normativ pentru înăsprirea sancțiunilor aplicate pentru faptele de corupție și cele conexe, autoritățile au revizuit inițiativa inițială de modificare și completare a unor acte legislative, care prevede stabilirea sancțiunilor descurajante pentru actele de corupție prin perfecționarea acestora conform expertizei furnizate de către Consiliul European. Astfel, proiectul de lege privind modificarea Codului penal nr.985/2002, Codului procesual penal nr.122/2003, Codului contravențional nr.218/2008 a fost supus Parlamentului spre examinare.

Schimbul de opinii cu partenerii europeni vizând prioritățile incluse în Titlul II și Titlul III ale Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană a fost realizat la cea de-a IV-a reuniune a subcomitetului de asociere pentru libertate, securitate și justiție, desfășurat la Bruxelles la 21 iunie curent.

În ceea ce privește **protecția datelor cu caracter personal**, pe parcursul semestrului I al anului 2018 eforturile autorităților, pe dimensiunea legislativă, au fost direcționate spre definitivarea proiectului de lege privind regimul mijloacelor video și modificărilor la Legea nr.797-XIII pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului și Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament. La fel, este în proces de avizare proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu

caracter personal) elaborat în conformitate cu standardele UE (Directiva (UE) 2016/680 și Regulamentul (UE) 2016/679 din 27.04.2016).

Pe dimensiunea **migrației, azilului și gestionării frontierelor** s-a purces la consolidarea cadrului normativ prin constituirea Grupului de lucru interdepartamental în domeniul combaterii șederii ilegale a străinilor și returnării acestora. În vederea facilitării documentării străinilor la 4 aprilie a fost aprobată HG cu privire la modificarea anexelor nr. 1 și nr. 2 la HG nr. 331 din 5.05.2011 „Cu privire la eliberarea invitațiilor pentru străini”. Un accent sporit a fost pus pe consolidarea capacităților experților ce activează în domeniul migrației și azilului fiind realizate în perioada de raportare peste 20 de activități de formare atât naționale, cât și internaționale. În cadrul altor 6 activități de formare au fost promovate standardele de calitate în procedura de azil în rândurile avocaților, judecătorilor, ofițerilor de urmărire penală, polițiștilor de frontieră și reprezentanților societății civile. În vederea consolidării capacităților experților în depistarea documentelor false, precum și a falsului în documente au fost organizate 4 acțiuni de instruire.

În perioada de referință a fost elaborat și aprobat Raportul privind implementarea Planului de cooperare cu Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (FRONTEX) pentru anii 2015-2017, precum și semnat la 23 martie curent un nou Plan de cooperare pentru anii 2018-2020.

Este în proces de definitivare reforma Biroului Migrație și Azil care va fi transformat în Inspectoratul General pentru Imigrări. Proiectul HG în cauză va fi promovat de comun cu regulamentele de organizare și funcționare ale autorităților din subordinea MAI și simultan cu amendarea HG nr. 693 din 30.08.2017 cu privire la organizarea și funcționarea MAI.

Anul curent Republica Moldova marchează 10 ani de implementare a **Parteneriatului de Mobilitate RM – UE**. RM a reiterat atât în cadrul platformelor internaționale, cât și în dialogul cu partenerii europeni deschiderea de a contribui, împreună cu colegii din statele membre ale UE interesate, la replicarea în țări terțe a bunelor practici elaborate și testate în RM. În acest sens, experiența națională în domeniul migrației, cu accent pe Parteneriatul de Mobilitate, a fost prezentată în cadrul Dialogului Internațional privind Migrația, Forumului Global pentru Remitențe, Investiții și Dezvoltare (GFRID), Conferinței privind Parteneriatul de Mobilitate, organizată la Baku, precum și în cadrul Conferinței aniversare a Rețelei europene de migrație.

În perioada de referință s-a desfășurat la Chișinău reuniunea în format extins a Platformei Locale de Cooperare a Parteneriatului de Mobilitate Republica Moldova–Uniunea Europeană (12.06.2018) și Exercițiului de Evaluare a Parteneriatului de Mobilitate (februarie-martie 2018), cu sprijinul ICMPD. Nu în ultimul rând Republica Moldova s-a implicat în dezbaterile și rundele de negocieri privind viitorul Pact Global în domeniul Migrației, care s-au desfășurat în perioada martie-iulie 2018, la New York.

Regimul fără vize cu UE pentru cetățenii RM, deținători ai pașapoartelor biometrice, a marcat la 28 aprilie curent, 4 ani de implementare, facilitând contactele interumane și stabilirea legăturilor de afaceri, sociale și culturale. Numărul total al beneficiarilor regimului liberalizat de vize cu UE a crescut de la circa 240 mii de persoane în primul an de implementare la peste 1.5 milioane, atestându-se rate scăzute a refuzurilor de intrare și șederilor ilegale în UE.

Pe platforma Task force-ului pentru integrare europeană, condus de către Viceprim-ministrul pentru integrare europeană a fost aprobat și monitorizat Calendarul de acțiuni pentru realizarea recomandărilor primului raport anual al Comisiei Europene privind Mecanismul de Suspendare a Regimului de Vize (20.12.2017).

Pe dimensiunea **prevenirii și luptei împotriva corupției** menționăm adoptarea proiectului legii privind avertizorii de integritate, aprobată în Guvern la 12 martie și votată în Parlament în I lectură la 24 mai⁴. În contextul consolidării cadrului normativ secundar a fost aprobat la 22 martie Regulamentul Ministerului Finanțelor privind avertizorii de integritate.

În perioada de raportare a fost lansat și se implementează de către CNA și Oficiul Avocatului Poporului, în cooperare cu partenerii de dezvoltare, un proiect destinat protecției drepturilor avertizorilor de integritate prin dezvoltarea abilităților de formare și profesionale, informarea entităților publice și a publicului larg (inclusiv stopuri de informare) asupra mecanismului de protecție a drepturilor avertizorilor de integritate. În context, au fost organizate peste 50 de instruirii dedicate tematicii “Denunțarea manifestărilor de corupție și avertizarea de integritate”.

În ceea ce privește **consolidarea climatului de integritate**, menționăm despre definitivarea Ghidului metodologic pentru agenții publice privind denunțarea actelor de corupție, corupției active, raportarea cadourilor și influențelor necorespunzătoare, revizuit pentru a corespunde noilor prevederi stabilite de Legea integrității. În vederea fortificării cadrului normativ, a fost aprobat Regulamentul MF cu privire la evidența cazurilor de influență necorespunzătoare, a fost lansat în regim de test Sistemul Informațional „E-Integritate Instituțională” și se definitivează proiectul de modificare și completare a Regulamentului cu privire la evidența, evaluarea, păstrarea, utilizarea și răscumpărarea cadourilor simbolice, a celor oferite din politețe sau cu prilejul anumitor acțiuni de protocol.

În semestrul I a anului a fost inițiată evaluarea integrității instituționale la 4 entități publice. Concomitent a fost aplicat instrumentul de evaluare a riscurilor de corupție aferente procesului de stabilire a indicatorilor de performanță profesională individuală și de achitare a suplimentului pentru realizarea acestora, angajaților din cadrul Spitalului Clinic Municipal nr.1 din Chișinău. În aceeași ordine de idei, a fost definitivat procesul de evaluare a riscurilor de corupție în legislația și activitatea întreprinderilor de stat/municipale (inițiat în anul 2017).

La capitolul **prevenirii și combaterii criminalității organizate** și a altor tipuri de ilegalități vom menționa constituirea Consiliului operațional-executiv pe lângă Consiliului național de coordonare a activităților de prevenire și combatere a criminalității organizate, care va efectua analiza riscurilor și vulnerabilităților legate de fenomenul criminalității organizate, conform domeniilor de activitate și limitelor competențelor funcționale.

În vederea realizării recomandărilor Sintezei privind starea de fapt în domeniul investigării și judecării cazurilor de criminalitate informatică realizată în a II-a jumătate a anului 2017, au fost realizate mai multe acțiuni menite să consolideze capacitățile experților naționali în prevenirea și combaterea crimelor informatice prin care 17 acțiuni naționale, 19 acțiuni internaționale și participarea la 3 operațiuni internaționale.

⁴ A fost adoptată în lectura a II-a la 12 iulie 2018

Stabilirea rolurilor și competențelor clare între instituțiile competente în prevenirea și investigarea traficului de droguri la sfârșitul anului 2017 a facilitat cooperare inter-instituțională pe dimensiunea **luptei împotriva drogurilor ilicite**. Au continuat măsurile operative pentru stabilirea și documentarea grupărilor criminale implicate în traficul ilicit cu substanțe stupefiante, psihotrope și precursorii, în perioada de raportare fiind înregistrate 11 rețineri de substanțe narcotice, psihotrope și precursori. Se află în proces de definitivare Raportul anual privind consumul și traficul ilicit de droguri în Republica Moldova.

Organele de asigurare a respectării legii au continuat intensificarea cooperării bilaterale, regionale și internaționale în vederea contracarării diferitor tipuri de crime organizate, în perioada de raportare fiind recepționate 199 cereri de comisie rogatorie și transmise spre executare autorităților altor state 137 de comisii rogatorii. Cu sprijinul Eurojust a fost facilitată activitatea echipelor comune de investigații (2 cu România și 1 cu Cehia) și cooperarea pe cazuri concrete cu România, Cehia, Franța, Germania, Olanda. Cât privește cooperarea cu Europol, a fost asigurată participarea la 11 ședințe comune desfășurate sub egida Europol, precum și s-a desfășurat activ schimbul de informații prin intermediul canalului securizat SIENA al OEP Europol pe segmentul criminalității cibernetice (174 mesaje) și prin intermediul PF Twins al OEP Europol pe segmentul pornografiei infantile (54 mesaje).

Progrese semnificative au fost înregistrate în domeniul **combaterii traficului de ființe umane**, fapt confirmat și prin avansarea Republicii Moldova în Raportul Departamentului de Stat al SUA privind Traficul de ființe umane pentru țara noastră (TIP Report), din categoria „Tier 2 Watch List” în „Tier 2”. A fost adoptată prin Hotărârea Guvernului nr. 461 din 22 mai Strategia națională de prevenire și combatere a TFU pentru anii 2018 - 2023 și Planul de acțiuni pentru anii 2018-2020 în vederea implementării acesteia.

În perioada de raportare au fost lansate 2 proiecte aferente domeniului TFU și anume: „Consolidarea capacităților Republicii Moldova de combatere a traficului de ființe umane” (lansat la 23 martie) și „Consolidarea răspunsului Guvernului la fenomenul Traficul de Ființe Umane (TFU) și îmbunătățirea protecției victimelor traficului și a martorilor acestuia în Republica Moldova” (lansat la 29 mai). La fel, au continuat activitățile destinate consolidării capacităților specialiștilor în echipe mixte cu scopul prevenirii fenomenului de TFU (organizate în cooperare cu OIM Moldova - 3 ateliere de lucru), precum și acțiuni de sensibilizare a publicului larg asupra efectelor negative ale TFU: campania de informare „Invizibili printre noi” și evenimentul „Împreună spunem Nu traficului de ființe umane”.

Pe parcursul I semestru al anului 2018 în cadrul Centrului de asistență și protecție a victimelor și potențialelor victime ale TFU din mun. Chișinău și Centrului de asistență și protecție a victimelor TFU din or. Căușeni, au primit asistență 9 copii și 32 adulți – victime ale traficului de ființe umane.

Intrarea în vigoare la 23 februarie a Legii nr. 308 cu privire **la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului** a facilitat înregistrarea mai multor progrese în domeniul. A fost instituit Serviciul prevenire și combaterea spălării banilor (SPCSB) în calitate de autoritate publică independentă care funcționează ca organ central de specialitate autonom și independent. A fost aprobată noua structură a SPCSB precum și efectivul limită al acestuia (HG nr.299 din 4 aprilie). În bugetul de stat au fost prevăzute alocații în sumă de 17,5 mil. lei pentru dotarea și asigurarea activității curente. În timpul apropiat urmează să fie amenajat sediul instituției și să fie lansate rețele IT și intranet.

Întru asigurarea implementării legii cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului a fost aprobată Metodologia privind identificarea activităților și tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor și finanțare a terorismului (HG nr. 496 din 25 mai), ceea ce a determinat consolidarea cadrului normativ de resort prin aprobarea Ghidurilor privind identificarea și raportarea activităților sau tranzacțiilor suspecte de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, Ghidului privind identificarea și monitorizarea persoanelor expuse politic și a Instrucțiunilor cu privire la raportarea activităților sau tranzacțiilor care cad sub incidența Legii nr.308 din 22.12.2017. La fel, au fost elaborate proiectele Regulamentului privind activitatea băncilor în domeniul vizat, a Regulamentului privind activitatea caselor de schimb valutar și hotelurilor și a Regulamentului privind activitatea prestatorilor de servicii de plată nebancari.

SIA „Crearea și circulația dosarelor electronice între SFS și instituțiile financiare” urmează a fi suplimentat în curând cu 2 module noi „Registrul conturilor bancare ale persoanelor fizice” și „Registrul conturilor bancare ale persoanelor nerezidente (fizice și juridice)”. Pe parcursul I semestru al anului, la fel, au fost completate chestionarele Comitetului MONEYVAL necesare desfășurării procesului de evaluare a sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în runda V de evaluare pentru perioada 2012-2017. Tot în acest răstimp au fost elaborate de către subdiviziunile Agenției Recuperarea Bunurilor Infraționale instrucțiunile și recomandările metodice cu privire la procedura efectuării investigațiilor financiare paralele, care se află la etapa de definitivare.

O prioritate pentru perioada imediat următoare va fi semnarea acordurilor de colaborare dintre SPCSB și autoritățile naționale competente.

În vederea implementării Legii nr. 120 din 21.09.2017 cu privire la **prevenirea și combaterea terorismului** autoritățile de resort au elaborat proiectele HG privind aprobarea Regulamentului privind organizarea și desfășurarea testelor antiteroriste, cu privire la aprobarea Regulamentului privind protecția antiteroristă a infrastructurii critice, privind Sistemul național de alertă teroristă, precum și cu privire la aprobarea Regulamentului Comandamentului operațional antiterorist. Pe parcursul lunii mai a fost prezentat și publicat Raportul național pe problematica prevenirii și combaterii terorismului.

La 14 martie în cadrul Programului de cooperare polițienească a Parteneriatului Estic de comun cu experți din Polonia și Franța a fost organizat, la inițiativa părții RM, exercițiul tactic „Simularea unui atac terorist în timpul unui meci de fotbal” desfășurat pe teritoriul Stadionului „Zimbru” din Chișinău. Concomitent, experții din RM au participat la exercițiul antiterorist „BUCOVINA - 2018”.

TITLUL IV: COOPERARE ECONOMICĂ ȘI ALTE TIPURI DE COOPERARE SECTORIALĂ

Total acțiuni pentru semestrul I 2018: 114

Numărul de acțiuni realizate: 53

Numărul de acțiuni nerealizate: 61

Rata de implementare: 46,49%

Reforma administrației publice

Total:3

Realizate:2

Nerealizate: 1

În perioada de referință au continuat acțiunile aferente procesului de reformare a administrației publice la nivel central.

A fost aprobat în lectura a doua noul Cod administrativ, care va reglementa activitatea instituțiilor administrației publice, relațiile interinstituționale, precum și relațiile dintre instituții și cetățeni.⁵

Se lucrează asupra elaborării proiectului de lege privind sistemul unic de salarizare în sectorul bugetar. Textul proiectului se definitivează în conformitate cu recomandările Organizației Internaționale a Muncii și urmează a fi prezentat Guvernului spre examinare și aprobare.

În perioada de referință a fost aprobată la 25 martie 2018 Hotărârea Guvernului cu privire la normele de partajare a seturilor de date spațiale și a serviciilor aferente între entitățile publice și terți nr. 254/2018.

Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la normele de aplicare, care stabilesc modalitățile tehnice de interoperabilitate și armonizare a seturilor și serviciilor de date spațiale, precum și termenul de implementare a fost aprobat în ședința Guvernului din 5 iunie anul curent. .

Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Planului de acțiuni privind implementarea infrastructurii naționale de date spațiale pentru anii 2018-2020 a fost avizat și urmează să fie transmis spre expertizare anticorupție.

De asemenea, în cadrul Academiei de Administrare Publică au fost dezvoltate competențele funcționarilor APC și APL (50 persoane) pentru asigurarea funcționalității cadrului strategic și operațional al domeniului DMD în cadrul cursului Diaspora, Migrația și Dezvoltarea.

Au avut loc: 3 faze a câte 3 instruirii pentru autoritățile publice locale de nivelul I și II (regiunile Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia) la Căușeni, Hâncești, Râșcani, Călărași, Comrat, Cimișlia, Cahul, Șoldănești, Fălești.

În cadrul a 2 sesiuni de instruire, la Chișinău, au fost instruite 400 persoane în domeniul diaspora, migrație și dezvoltare din autoritățile publice locale de nivelul I și II (regiunile Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia) și 43 persoane din cadrul autorităților publice centrale.

Dialogul economic

Nu au fost planificate acțiuni pentru semestrul I 2018.

Dreptul societăților comerciale, contabilitate și audit și guvernanță corporativă

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:1

⁵ Codul Administrativ a fost adoptat în lectura a II-a pe 19 iulie 2018.

Realizat:0
Nerealizat:1

Deși au fost adoptate de Parlament la finele anului 2017, respectivele legi au fost publicate în Monitorul Oficial la începutul anului, însă urmează să intre în vigoare la 01.01.2019:

- Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 (Monitorul Oficial nr.1-6 din 05.01.2018).
- Legea privind auditul situațiilor financiare nr.271 din 15.12.2017, (Monitorul Oficial nr.7-17 din 12.01.2018)⁶.

Totodată, reuniunea Subcomitetului pentru cooperare economică și în alte sectoare, Cluster I: „Dialog economic, managementul finanțelor publice, statistică, servicii financiare, clauze de control și antifraudă”, planificată inițial pentru 2 iulie 2018 a fost amânată la solicitarea părții europene.

Ocuparea forței de muncă, politică socială și egalitate de șanse

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:3

Realizat:2
Nerealizate:1

Pe 14 iunie, în a doua lectură, Parlamentul a adoptat Legea cu privire la promovarea ocupării forței de muncă, urmând să intre în vigoare odată cu publicarea în Monitorul Oficial. Abia după intrarea în vigoare a Legii, urmează să fie aprobat proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea procedurii de implementare a Legii menționate anterior, în întârziere comparativ cu termenul prevăzut în PNAAA.

În semestrul I al anului 2018 au continuat negocierile cu alte țări cu scopul încheierii acordurilor bilaterale în domeniul migrației de muncă. La data de 18 iunie a fost semnat „Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Bulgaria privind Reglementarea Migrației de Muncă”. La 16 mai, la Roma, a avut loc prima rundă de negocieri pe marginea proiectului de Acord în domeniul securității sociale dintre Republica Moldova și Republica Italiană. În cadrul ședinței Guvernului din 5 iunie a fost aprobată Hotărârea Guvernului „cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Protocolului de modificare a Aranjamentului pentru aplicarea Acordului în domeniul asigurărilor sociale dintre Republica Moldova și Republica Estonia, încheiat la Tallinn la 10 octombrie 2011”.

Pe domeniul egalității de gen, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a elaborat Raportul de monitorizare a realizării planului de acțiuni privind implementarea Strategiei pentru asigurarea egalității între femei și bărbați în Republica Moldova pe anii 2017-2021 pe care l-a prezentat în cadrul unui eveniment public la 16 martie.

Protecția consumatorilor

Nu au fost planificate acțiuni pentru semestrul I 2018.

Statistici

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:2

⁶ Prevederile acestor legi urmează să fie aplicate în corelație cu perioada de gestiune (anul calendaristic).

Având în vedere că perioada rămasă pînă la promulgarea și publicarea în Monitorul Oficial a legilor a fost prea restrînsă, s-a considerat că punerea în aplicare începînd cu 1 ianuarie 2018 ar fi creat dificultăți. Respectiv, punerea în aplicare a fost amînată, urmînd ca legile să intre în vigoare din 01.01.2019.

Realizat: 0
Nerealizat:2

În perioada de referință, la 15 iunie 2018, calculele Produsului Intern Brut (PIB) pentru trimestrul I 2018 și cele pentru anul 2017 (semidefinitive), inclusiv pe trimestre, au fost elaborate și prezentate în conformitate cu metodologia Sistemului Conturilor naționale a Organizației Națiunilor Unite, versiunea 2008, compatibilă cu Sistemul European de Conturi, versiunea 2010 (SCN ONU-2008/SEC 2010).

Calcularele au fost executate în prețuri curente, comparabile, prețurile medii ale anului, prețurile anului 2010 și ajustate sezonier.

De asemenea, prin Hotărârea Guvernului nr. 244 din 21 martie, a fost aprobată crearea Consiliului Național pentru Statistică.

Totodată, Colegiul Biroului Național de Statistică încă nu a aprobat ghidurile și instrucțiunile privind politica de calitate în statistică și nu a efectuat o analiză a cererii interne față de statisticile comerciale privind filialele străine.

Gestionarea finanțelor publice: politica bugetară, controlul intern, inspecția financiară și auditul extern

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:6

Realizat: 3

Nerealizat:3

La data de 12 februarie 2018, Ministerul Finanțelor a prezentat Raportul anual privind realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice 2013-2020 pe anul 2017. Conform evaluării, 84,5% din țintele pe termen mediu au fost atinse, respectiv 86,1% din obiectivele pe termen lung au fost realizate.

A fost aprobat de Guvern la 18 aprilie HG nr. 350/2018 cu privire la aprobarea priorităților de politici sectoriale pe termen mediu (2019-2021), care va sta la baza elaborării Cadrului bugetar pe termen mediu (CBTM) pe anii 2019-2021.

Raportul anual privind realizarea Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei managementului finanțelor publice pe anul 2017 a fost elaborat și plasat pe site-ul Ministerului Finanțelor.

Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a intrat în vigoare la 5 ianuarie.

Fiscalitate

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:1

Realizat: 0

Nerealizat:1

Pentru finele semestrului I 2018 era planificată elaborarea sistemului informațional automatizat, care va permite gestionarea managementului riscurilor de conformare, implementarea căruia însă este preconizată să în semestrul II al anului 2018⁷.

Conform prevederilor Agendei de Asociere 2017-2019, autoritățile s-au angajat să armonizeze Codul fiscal al Republicii Moldova în materie de TVA și accize cu directivele relevante ale UE, astfel ca legislația Republicii Moldova să fie aproximată la cea comunitară în materie de scutiri de TVA și accize de legislația UE. Prin urmare, prin Legea nr.288 din 15.12.2017 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative a fost asigurată alinierea parțială la prevederile Directivei 2007/74/CE din 20.12.2007 privind scutirea de taxa pe valoarea adăugată și de accize pentru bunurile importate de către persoanele care călătoresc în țări terțe și la prevederile Regulamentului (CE) nr.1186/2009 din 16 noiembrie 2009 de instituire a unui regim comunitar de scutiri de taxe vamale.

Astfel, a fost majorat pragul financiar neimpozabil pînă la 430 euro pentru bunurile importate în scopuri necomerciale de către persoanele care folosesc transportul aerian și maritim.

Servicii financiare

Total acțiuni pentru semestrul I 2018 :1

Realizat: 0

Nerealizat:1

În conformitate cu prevederile Legii nr. 232/2016 privind redresarea și rezoluția băncilor, urmează a fi creată autoritatea macroprudențială la nivel național. În acest sens, Banca Națională a Moldovei a elaborat un proiect de Lege cu privire la Comitetul Național de Stabilitate Financiară. Proiectul respectiv stabilește cadrul, obligațiunile și responsabilitățile Comitetului, în vederea reducerii riscurilor care amenință stabilitatea financiară la nivel de sistem și comunicării politicilor întreprinse.⁸

În prima jumătate a anului 2018 Banca Națională a continuat dialogul cu principalele instituții UE pe domeniul de supraveghere/ reglementare a societăților de credit. Astfel, Banca Națională a Moldovei (BNM) a inițiat dialogul cu Banca Centrală Europeană (BCE) în vederea evaluării posibilității încheierii unui acord de cooperare dintre ambele instituții. De asemenea, BNM a continuat dialogul cu Autoritatea Bancară Europeană (EBA), inițiat în anul 2017, pentru dezvoltarea unei cooperări durabile prin încheierea unui memorandum.

De asemenea, la 29 martie a fost desfășurată adunarea de constituire a Depozitarului central unic (DCU), au fost desemnate organele de conducere și au fost aprobate deciziile primare de activitate, iar la 4 aprilie a avut loc înregistrare de stat a DCU.

În contextul dezvoltării instrumentelor de supraveghere macroprudențială, la 24 mai BNM a aprobat Regulamentul cu privire la amortizoarele de capital ale băncilor. Acest regulament prevede aplicarea cerințelor suplimentare de capital în scopul prevenirii și atenuării riscului macroprudențial sau a riscului sistemic.

⁷ Din motive tehnice, către luna iulie 2018 a fost elaborat doar caietul de sarcini al Sistemului Informațional Automatizat „Managementul riscurilor de conformare fiscală” și în prezent este în proces de elaborare specificația tehnică a SIA „Managementul riscurilor de conformare fiscală”.

⁸ A fost aprobat de Guvern pe 18 iulie curent și remis Parlamentului

Politica industrială și antreprenorială

Total acțiuni pentru semestrul I 2018 : 2

Realizat: 1

Nerealizat:1

Proiectul legii privind concesiunile de lucrări și servicii care transpune parțial Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune a fost adoptat în lectura a II la 5 iulie.

În primele 6 luni ale anului 2018 Guvernul a aprobat 5 Hotărâri cu privire la actualizarea listei bunurilor proprietate a statului și a listei lucrărilor și serviciilor de interes public național propuse parteneriatului public-privat (HG nr. 580 din 20.06.2018; HG nr. 493 din 23.05.2018; HG nr. 326 din 17.04.2018; HG nr. 296 din 04.04.2018; HG nr. 250 din 21.03.2018).

De asemenea, prin ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 81 din 14.11.2017 a fost aprobat Regulamentul privind monitorizarea contractelor de parteneriat public-privat încheiate.

Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii a elaborat și a înaintat către MEI proiectul Programului „Start pentru Tineri: o afacere durabilă la tine acasă”. Actualmente, ODIMM în colaborare cu MEI definitivează proiectul în baza obiecțiilor și propunerilor instituțiilor de resort.

Moldova IT park și-a început activitatea din data de 1 ianuarie 2018, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1144 din 20.12.2017 cu privire la crearea parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park”. Totodată, prin aceasta hotărâre a fost instituită Administrația, numit administratorul parcului și aprobate Regulamentele de organizare și funcționare a Administrației parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park”, precum și Regulamentul de înregistrare a rezidenților parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT park”.

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 77 din 21 aprilie 2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației a fost adoptat în lectura a II-a la 5 iulie 2018.

Sectorul minier și al materiilor prime

Nu au fost planificate acțiuni pe anul curent.

Agricultură și dezvoltare rurală

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:14

Realizat: 0

Nerealizat:14

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Strategiei Naționale de dezvoltare agricolă și rurală 2014 – 2020 și a Planului de Acțiuni pentru perioada 2018 – 2020 a fost transmis spre examinare și aprobare în ședința Guvernului.

Deși conform prevederilor Acordului de Asociere, Regulamentul (UE) nr.543/2011 al Comisiei din 7 iunie 2011 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr.1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește sectorul fructelor și legumelor și sectorul fructelor și legumelor prelucrate

trebuia transpus în legislația națională cel târziu până în septembrie 2017, proiectul de lege cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructe și legume proaspete a fost aprobat de Guvern la 10 aprilie prin HG 309 și se află la etapa de examinare de către comisiile parlamentare.

Regulamentul (UE) nr.101/2013 al Comisiei din 4 februarie 2013 privind utilizarea acidului lactic pentru reducerea contaminării microbiologice de suprafață a carcaselor de bovine a fost transpus parțial în legislația națională prin Hotărârea de Guvern nr. 460 din 21 mai cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 696 din 4 august 2010. Modificările vor intra în vigoare la finele lunii august 2018.

Pescuitul și politica maritimă

Total acțiuni pentru semestrul I 2018 : 1

Realizat:1

Nerealizat:0

În prima jumătate a anului 2018 a fost adoptată Legea nr. 7 din 5 aprilie pentru modificarea și completarea Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura.

De asemenea, a fost aprobat Ordinul nr. 130 din 24 mai cu privire la desemnarea responsabililor de angajamentele RM ca parte la tratatele internaționale și organizațiile/structurile regionale și internaționale în domeniul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului.

Cooperarea în sectorul energetic

Total acțiuni pentru semestrul I 2018 :14

Realizat: 7

Nerealizat:7

În prima jumătate a anului 2018 a fost adoptată Legea nr.34 din 16 martie pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Prin legea dată s-au operat modificări în Legea nr. 10/2016 în contextul ajustării legislației Republicii Moldova în domeniul energiei regenerabile la acquis-ul Uniunii Europene din sectorul respectiv, elementele pachetului energetic III, precum și la angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Tratatului Comunității Energetice.

Proiectul legii cu privire la eficiența energetică a fost adoptat în lectura I pe 20 aprilie.⁹ Legea va transpune Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică.

Întru asigurarea menținerii unui dialog permanent cu UE și alte instituții comunitare/internaționale în domeniul energetic, pe parcursul semestrului I, 2018 reprezentanții Ministerului Economiei și Infrastructurii și Agenției pentru Eficiența Energetică au participat la o serie de evenimente/ ședințe organizate de către instituțiile internaționale în vederea familiarizării cu acquis-ul UE necesar a fi transpus de Republica Moldova.

⁹ A fost adoptată în lectura a doua pe 19 iulie

Pentru a transpune Regulamentul (CE) nr. 1222/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 privind etichetarea pneurilor în ceea ce privește eficiența consumului de combustibil și alți parametri esențiali, pe 29 iunie a fost aprobată Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind etichetarea pneurilor.

În perioada de referință, Agenția națională pentru Reglementarea în Energetică a aprobat Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice (Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.64 din 22 februarie) și Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal (Hotărârea Consiliului de Administrației al ANRE nr.65 din 23 februarie).

De asemenea, în vederea avansării proiectelor de infrastructura energetică în scopul asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale și cu energie electrică:

- A fost inițiată procedura de privatizare a ÎS Vestmoldtransgaz de către SA Transgaz România, cu o valoare a investiției de până la 93 mil. Euro, în scopul accelerării implementării proiectului construcției proiectului de construcție a gazoductului Ungheni-Chișinău, inclusiv construirea infrastructurii necesare. Totodată, este în proces de finalizare și definitivare proiectul tehnic aferent proiectului, care va fi urmat de demararea nemijlocită a lucrărilor de construire a obiectivului, planificată pentru august-septembrie curent.
- Au fost întreprinse acțiunile necesare pentru aderarea operatorilor de gaze naturale din RM la Memorandumul de înțelegere privind ”Abordarea comună și planul de acțiuni pentru realizarea transportului bi-direcțional al gazelor naturale prin conductele Trans-Balcanice, ceea ce va contribui la diversificarea aprovizionării.
- A fost finalizat de către Institutului de Studii și Proiectări Energetice din România Studiul de fezabilitate privind interconectarea rețelelor de energie electrică dintre RM și România, faza I.
- Au fost realizate progrese privind îndeplinirea cerințelor prevăzute de acordurile de finanțare dintre RM și BERD, respectiv BEI (a câte 80 mil. Euro) în scopul realizării proiectului Stația Back-to-Back Vulcănești și LEA 400 kV Vulcănești-Chișinău.
- A fost semnat Memorandumul de cooperare între Ministerul Economiei și Infrastructurii al Republicii Moldova și Ministerul Energeticii și Industriei Cărbunelui al Ucrainei privind acțiunile comune menite să asigure procesele de integrare europeană în vederea realizării funcționării sincrone a sistemelor electroenergetice ale Republicii Moldova și Ucrainei cu ENTSO-E (12.04.2018, Kiev, Ucraina).

În calitate de restanțe menționăm neadoptarea:

- Proiectului Legii cu privire la crearea și menținerea nivelului minim al stocurilor petroliere Regulamentului cu privire la autorizarea inspectorilor sistemelor de climatizare care va fi elaborat odată cu intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind inspecția periodică a sistemelor de climatizare¹⁰.

¹⁰ - Proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la confirmarea statutului de producător eligibil, fiind elaborat a fost transmis către ANRE spre promovare, în baza prevederilor Legii nr. 34/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2016. La moment, acesta urmează a fi definitivat în baza comentariilor în ședințele Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător din 13 și 27 iunie 2018.

- Proiectului Hotărîrii Guvernului privind coordonarea programelor de etichetare referitoare la eficiența energetică a echipamentelor de birou, ca urmare a aprobării legii privind etichetarea energetică
- Proiectului Legii cu privire la crearea și menținerea nivelului minim al stocurilor petroliere, ce transpune Directiva 2009/119/CE¹¹.

Transporturi

Total acțiuni pentru semestrul I 2018 :9

Realizat: 3

Nerealizat:6

Domeniul transportului avia constituie unul dintre sectoarele care a înregistrat progrese în avansarea transpunerii acquis-ului comunitar prin intrarea în vigoare a Codului Aerian publicat la 23 martie.

Pentru a asigura transpunerea elementelor din Directiva 96/67/CE a Consiliului din 15 octombrie 1996 privind accesul la piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile Comunității, la data de 26 aprilie, prin Ordinul nr. 50 al Directorului General al Operatorului de aeroport (SRL ”Avia Invest”) a fost instituit Comitetul Reprezentanților Utilizatorilor Aeroportului.

Pe 25 aprilie Guvernul a aprobat Hotărârea nr.462 cu privire la aprobarea Regulamentului privind alocarea sloturilor orare pe aeroporturile din Republica Moldova. Actul normativ transpune Regulamentul (CEE) nr. 95/93 al Consiliului din 18 ianuarie 1993 privind normele comune de alocare a sloturilor orare pe aeroporturile comunitare.

De asemenea, în cadrul ședinței Guvernului din 5 mai a fost aprobat Regulamentul privind procedurile administrative referitoare la aerodromuri.

Cu întârziere semnificativă, a fost aprobat de către Guvern în ședința din data de 20 iunie proiectul de lege privind securitatea aeronautică cu un nou cuprins (HG nr. 588 din 20.06.2018). Noua lege transpune în legislația națională:

- Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2008 privind norme comune în domeniul securității aviației civile și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2320/2002;
- Regulamentul (UE) nr. 1254/2009 al Comisiei din 18 decembrie 2009 de stabilire a criteriilor care să permită statelor membre să deroge de la standardele de bază comune privind securitatea aviației civile și să adopte măsuri de securitate alternative;
- Regulamentul (UE) nr. 72/2010 al Comisiei din 26 ianuarie 2010 de stabilire a procedurilor de efectuare a inspecțiilor Comisiei în domeniul securității aeronautice

În cadrul ”Proiectului de Restructurare a Căilor Ferate din Moldova” a fost lansat tenderul pentru achiziționarea locomotivelor.

¹¹ - Proiectul de lege cu privire la crearea și menținerea nivelului minim al stocurilor petroliere ce transpune Directiva 2009/119/CE, fiind elaborat și remis spre avizare instituțiilor. Totodată, merită a fi precizat faptul că, în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova, în calitate de Parte Contractantă la Tratatul de instituire a Comunității Energetice termenul de este transpunere a directivei date este 1 Ianuarie, 2023.

Urmează lansarea tenderului pentru efectuarea lucrărilor de proiectare și realizare a lucrărilor de reabilitare propriu-zise. (coridorul Bender-Basarabeasca-Giurgiulești).

A fost relansată procedura de achiziții de locomotive care se planifică a fi finisată la data de 1 iulie. La fel, la data de 20 iunie companiilor interesate în reabilitarea infrastructurii feroviare pe segmentul Bender II – Etulia, le-a fost prezentat tronsonul de cale ferată și infrastructura adiacentă.

În contextul modernizării și reabilitării infrastructurii de transport feroviar prioritare pe direcțiile de conexiune cu TEN-T, a fost finalizat studiul de fezabilitate pentru reabilitarea liniei de cale ferată Bender-Basarabeasca-Giurgiulești (245 km), pentru semestrul II 2018 este preconizată lansarea tenderului pentru proiectarea și realizarea lucrărilor de reabilitare).

Mediul înconjurător

Total acțiuni pentru semestrul I 2018 :11

Realizat: 4

Nerealizat:7

Conform proiectului Conceptului de reorganizare și optimizare a structurilor de mediu a fost elaborat în anul 2017 și ajustat la în contextul reformei administrației publice centrale, s-a purces la efectuarea reformei instituționale și consolidarea capacităților în sectorul de mediu. Au fost aprobate Hotărârea Guvernului nr. 549 din 13 iunie cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției de Mediu și Hotărârea Guvernului nr. 548 din 13 iunie cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului.

Cu scopul de a amplificarea dezvoltarea economiei verzi în Republica Moldova, Guvernul a aprobat Programul privind promovarea economiei verzi în R. Moldova pentru anii 2018-2020 și Planul de implementare a acestuia a fost aprobat prin Hotărârea nr.160 din 21 februarie.

O dată cu intrarea în vigoare la 7 martie a legii nr. 11 privind evaluarea strategică de mediu adoptată pe 02.03.2017 a fost inițiată procedura de punerea în aplicare a acesteia.

A fost elaborată foaia de parcurs privind implementarea prevederile Directivei 2010/75/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind emisiile industriale (prevenirea și controlul integrat al poluării) (reformare) grație suportului proiectului regional GIZ „Crearea capacităților necesare pentru atingerea angajamentelor UE în domeniul schimbărilor climatice în țările Parteneriatului Estic (EaP Climate)”. Acțiunile din Foaia de parcurs vor fi realizate cu suportul proiectului GIZ “Dezvoltarea capacităților pentru politica climatică în țările din Europa de Sud-Est, Europa de Est, Caucazul de Sud și Asia Centrală, etapa a III-a”.

Politici climatice

Total acțiuni pentru semestrul I 2018 :5

Realizat: 2

Nerealizat:3

Pentru a asigura apropierea într-o mai mare măsură a legislației din Republica Moldova la actele legislative ale UE și instrumentele internaționale aplicabile, astfel cum se prevede în Acordul de Asociere RM-UE, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a aprobat prin Ordinul

nr. 11 din 25 ianuarie Lista instalațiilor care cad sub incidența Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității.

În calitate restanțe menționăm neaprobarea:

- Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la mecanismul de coordonare a acțiunilor adecvate de atenuare la nivel național;
- Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și a altor informații relevante pentru schimbările climatice;
- Strategiei de adaptare la schimbările climatice în domeniul silvicultură.

Societatea informațională

Total acțiuni pentru semestrul I 2018: 1

Realizat: 1

Pe parcursul semestrului I, 2018, ANRCETI a continuat participarea activă în cadrul Grupului Autorităților de Reglementare în Comunicații Electronice din țările Parteneriatului Estic, (*Eastern Partnership Regulators*), în continuare – *EaPeReg*, menit să susțină dezvoltarea economiei digitale în aceasta regiune.

Turism

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:3

Realizat: 1

Nerealizat:2

Pe 20 februarie, la sediul Asociației Naționale pentru Turism Receptor din Moldova a fost lansată, în premieră, o agendă centralizată a evenimentelor culturale turistice „Pomul Vieții” 2018. Astfel, turiștii străini și reprezentanții diasporei își vor putea programa mai ușor călătoriile și vacanțele în Moldova.

Calendarul cultural-turistic „Pomul Vieții” 2018 conține 28 de evenimente ce valorifică tradițiile milenare ale țării noastre în domeniu vinificației, tradițiile și obiceiurile dar și obiectivele turistice importante. 60% din evenimente sunt organizate în afara capitalei, ceea ce permite orientarea fluxului de călători în zonele rurale. Agenda are ca scop sporirea vizibilității festivalurilor importante și poziționarea Republicii Moldova ca destinație turistică pe plan local, regional și internațional.

Totodată, de domeniul turismului va fi responsabilă o nouă structură – Agenția de Investiții, creată prin Hotărîrea Guvernului Nr. 322 din 17 aprilie, creată prin reorganizarea Organizației de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova și fuziunii cu Agenția Turismului.

Dezvoltarea regională, cooperare la nivel transfrontalier și regional

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:5

Realizat:3

Nerealizat:2

Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale din 16 februarie a aprobat Premisele de revitalizare a zonelor urbane în Republica Moldova documentul prin Decizia nr. 2/18.

La nivel regional, în cadrul Consiliilor Regionale de Dezvoltare Regională a celor 4 Regiuni de Dezvoltare (Nord, Centru, Sud și UTA Găgăuzia) au fost aprobate programele regionale sectoriale.

Pe domeniul programelor de cooperare transfrontalieră au fost desfășurate 9 evenimente de informare și instruire în cadrul Programului Operațional Comun (în continuare - POC) România – Republica Moldova 2014-2020, în regiunile Cahul și Găgăuzia, Chișinău, Bălți, Comrat, precum și 1 forum de parteneriat pentru potențialii beneficiari ai POC România – Republica Moldova 2014 – 2020 care a avut loc pe data de 14 martie la Chișinău.

Potențialii aplicați, precum și beneficiarii existenți ai programelor, primesc suport consultativ și asistență continuă. Astfel, pe parcursul primei jumătăți a anului 2018, au fost înregistrate 36 de consultații informative cu privire la toate programele de cooperare transfrontalieră și transnațională eligibile pentru beneficiarii din Moldova.

Sănătate publică

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:0

Pentru a asigura implementarea prevederilor Directivei 2005/62/CE a Comisiei din 30 septembrie 2005 de punere în aplicare a Directivei 2002/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind standardele și specificațiile comunitare referitoare la un sistem de calitate pentru unitățile de transfuzie sangvină, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a emis Ordonanța nr. 08 din 4 ianuarie „cu privire la programul de evaluare externă a managementului calității secțiilor și cabinetelor de transfuzie a sîngelui pentru anul 2018”. Astfel, a fost realizată monitorizarea și evaluarea activității a 6 Instituții Medico - Sanitare Publice (IMSP SR Leova, SR Călărași, SR Ștefan-Vodă, Institutul de Medicină Urgentă, SR Drochia, SR Dondușeni).

Republica Moldova continuă participarea la cel de-al treilea Program de acțiune al UE în domeniul sănătății (2014-2020).

Protecția civilă

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:7

Realizate:7

Nerealizate:0

În perioada de referință a fost elaborat și aprobat Ordinul IGSU nr. 9 din 17 ianuarie 2018 cu privire la instituirea Grupului de lucru al IGSU în vederea apropierei RM de Mecanismul de protecție civilă al UE. Ulterior, grupul de lucru s-a întrunit în ședințe pentru analizarea și identificarea oportunităților de participare la activitățile UE în domeniul protecției civile și ajutorului umanitar, gestionării dezastrelor și consolidării pregătirii în caz de dezastre, precum și pentru elaborarea planului de acțiuni, care va conține măsuri pentru dezvoltarea cooperării bilaterale și apropierea RM de Mecanismul comunitar de protecție civilă și identificarea soluțiilor pentru implementarea acestuia.

Întru informarea populației privind acțiunile de salvare din incendii și accidente rutiere, campaniile în rândul minorilor de prevenire a incendiilor, precum și campaniile de prevenire a situațiilor excepționale, de către IGSU al MAI au fost realizate¹²³ apariții în sursele mass-media.

Toate aceste materiale de mediatizare, au avut drept subiect intervențiile pompierilor și salvatorilor la lichidarea incendiilor, de salvare a persoanelor și animalelor, continuarea proiectului „Salvăm prin prevenire”, desfășurat cu scopul evitării situațiilor excepționale în rândul populației etc.

În perioada de raport, întru consolidarea capacităților de intervenție în situații excepționale și ridicarea nivelului de cunoștințe ale angajaților IGSU, s-a participat la 17 evenimente internaționale, organizate atât în țară cât și peste hotare.

Cooperarea în materie de învățământ, formare, multilingvism, tineret și sport

Planificate: 5

Realizate: 2

Restanțe: 3

În sectorul *învățământului, formării, multilingvistului, tineretului și sportului* pentru semestrul I al a.c. au fost planificate 5 acțiuni, dintre care 2 realizate și 3 nerealizate.

Progresele înregistrate includ aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a programelor de postdoctorat (HG nr. 499 din 29.05.2018) și desfășurarea testării PISA 2018.

Restanțele includ aprobarea:

- Prin ordinul ministrului a Regulamentului cu privire la certificarea competențelor dobândite în contexte de educație nonformală și informală¹²
- Prin ordinul Ministerului Educației Culturii și Cercetării a Regulamentului de organizare și desfășurare a examenului de calificare, plasat la 28 mai pentru consultări publice precum și,
- Crearea Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret. Proiectul Hotărârii Guvernului privind constituirea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret a fost expediat spre avizare și consultare instituțiilor interesate.

Totodată, în contextul participării instituțiilor de învățământ superior la Acțiunea II a Programului UE Erasmus+ *Capacity Building*, în anul 2018 a demarat implementarea a 4 proiecte *Capacity building* câștigate în anul 2017. Pentru apelul de propuneri din anul 2018 instituțiile de învățământ din RM au înaintat 31 de propuneri de proiecte.

Urmare a aplicațiilor pentru 2018, universitățile din Republica Moldova vor beneficia de 65 de proiecte de mobilitate de credite. În cadrul acestor proiecte vor fi realizate, pe parcursul a doi ani, 2018-2019, peste 500 de mobilități de către studenți și cadre didactice. La fel, studenții și profesorii din țara noastră vor beneficia de 314 mobilități în universitățile din UE. La rândul lor, universitățile din Republica Moldova vor primi 192 de studenți și profesori din țările europene.

¹² A fost plasat pentru consultări publice la data de 19 iulie 2018

De asemenea, în perioada de raportare instituțiile de învățământ din țară au realizat 12 aplicații pentru proiectele Jean Monnet (în 2017 a fost câștigat un singur proiect Jean Monnet).

Cooperarea în domeniul activităților de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative

Planificate: 1

Realizate: 1

Restanțe: 0

În domeniul activităților de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative pentru semestrul I al a.c. nu au fost planificate acțiuni pentru realizare.

Totodată, în perioada de referință a fost realizată înainte de termenul stabilit (până la finele anului 2018), acțiunea, ce ține de crearea Agentiei Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare (HG.nr. 196 din 28.02.2018) responsabile de implementarea politicilor statului în domeniile cercetării, inovării și dezvoltării.

De asemenea, în perioada de raportare în sfera cercetare-dezvoltare menționăm organizarea evenimentelor de informare, instruire și promovare a oportunităților oferite de EUREKA, Programul „Marie Skłodowska Curie” și de Consiliul European de Cercetare (ERC).

Pe parcursul perioadei de referință reprezentanții oficiali și experții naționali au participat la 5 ședințe ale Comitetelor de Program ale Programului-cadru *Orizont 2020*, organizate de Comisia Europeană.

Merită de menționat, că implementarea Planului de acțiuni privind participarea Republicii Moldova la Programul Orizont 2020 este îndeplinit în volum de 75%.

Cooperarea în domeniul culturii, al politicii audiovizuale și al mass-media

Planificate: 7

Realizate: 3

Restanțe: 4

În domeniul culturii, al politicii audiovizuale și al mass-media pentru semestrul I al a.c. au fost planificate 7 acțiuni, dintre care 4 acțiuni sunt realizate și 3 nerealizate.

Printre principalele rezultate obținute în sectorul culturii în perioada de raportare menționăm elaborarea *Foii de parcurs pentru susținerea de start-up-uri în domeniul industriilor creative*, care este în procesul de implementare. De asemenea, în vederea consolidării capacităților de dezvoltare a antreprenorialului cultural în sectoarele culturale și creative (inclusiv patrimoniul cultural) și a capacităților de prestare de servicii culturale au fost susținute 2 *star-up-uri* prin intermediul Memorandumului de Înțelegere între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Proiectul de competitivitate în Moldova, Academia de Muzică, Teatru și Arte plastice, Asociația companiilor creative din Moldova pentru crearea Centrului național de susținere a industriilor creative “Creative Hub”, semnat în luna octombrie 2017.

Printre principalele rezultate obținute în *sectorul audiovizualului* în perioada de raportare menționăm aprobarea „Concepției privind reflectarea campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai 2018 de către instituțiile audiovizualului din Republica Moldova” (Decizia nr. 8/47 din 26 martie 2018). CCA, în concordanță cu legislația audiovizuală, a remis Concepția privind reflectarea de către instituțiile audiovizualului a campaniei electorale la alegerile locale noi ale primarilor în unele localități din data de 20 mai din Republica Moldova în adresa Comisiei Electorale Centrale.

La fel, prin Decizia nr.18/123 aprobată în cadrul ședinței publice CCA din 21 iunie a fost aprobat noul model de ofertă a serviciilor de programe retransmise pe teritoriul Republicii Moldova¹³.

De asemenea, restanțele includ:

- Proiectul de lege privind protejarea monumentelor istorice care este în proces de definitivare în colaborare cu experții din cadrul proiectului TWINNING.
- Modificarea actelor normative de rigoare care reglementează structura organizatorică și efectivul limită al Consiliului Coordonator al Audiovizualului în vederea fortificării capacității instituționale. Prin ordinul Președintelui CCA a fost instituit Grupul de lucru pentru identificarea oportunităților de consolidare a capacităților și independenței CCA. Grupul de lucru s-a întrunit în 3 ședințe de lucru. Campania electorală locală desfășurată în unele localități din Republica Moldova a necesitat reevaluarea priorităților planului de acțiuni al CCA pentru perioada 2018 și în consecință, Grupul de lucru și-a sistat pe moment activitatea.
- Adoptarea unui nou cod al audiovizualului care să transpună Directiva 2010/13/UE/ care a abrogat Directiva 2007/65/CE. Documentul a fost votat în prima lectură la 20 aprilie¹⁴.

Cooperarea cu Societatea civilă

Total acțiuni: 6 (dintre care 4 cu caracter continuu)

Realizate: 6

În vederea asigurării unui dialog activ și continuu cu societatea civilă, cu implicarea acesteia în procesul decizional și luarea în considerație a opiniei tuturor actorilor interesați pe parcursul semestrului I al anului 2018 au fost organizate mai multe activități relevante, printre care: desfășurate 4 ședințe comune ale Consiliului Național de Participare și Guvernului, cu participarea a circa 25 de reprezentanți ai societății civile; 20 ședințe ale Grupurilor de lucru pentru elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare “Moldova 2030”; dezbaterea cu privire la implementarea Acordului de Asociere RM-UE (6 iunie) cu participarea a circa 50 de reprezentanți ai autorităților publice, societății civile, mass-mediei și partenerilor de dezvoltare. În contextul implementării bunelor practici au fost organizate atelierile ”Consultări publice privind proiectele legislative” și “Practici de cooperare/lucru/colaborare cu organizații ale societății civile”.

La începutul anului curent a fost creat un nou instrument de consultare și cooperare cu societatea civilă - Task force-ul pentru integrare europeană, condus de către Viceprim-ministrul pentru integrare europeană care s-a reunit de două ori în perioada de raportare. Task force-ul oferă o platformă de discuții dintre autoritățile publice și reprezentanții societății civile, menită să contribuie la identificarea soluțiilor pentru depășirea aspectelor problematice aferente implementării prevederilor Acordului de Asociere RM-UE.

¹³ Decizia a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 20 iulie 2018 cu depășirea termenului indicat în PNA AA (trimestrul II, 2018).

¹⁴ A fost adoptat în lectura a II-a la 26 iulie.

În perioada de referință a fost elaborat Raportul privind asigurarea transparenței în procesul decizional în cadrul autorităților administrației publice centrale pentru anul 2017. Principalele probleme și necesități în domeniul accesului la informație, al transparenței în procesul decizional au fost discutate în cadrul atelierului de lucru cu genericul “Transparența decizională”, organizat cu suportul Delegației UE la 25 mai. În cadrul evenimentului au fost prezentate cele mai bune practici privind procesul de consultare cu societatea civilă din Lituania și România. În contextul implementării reformei Guvernului, autoritățile reformate au purces la actualizarea paginilor web, cu plasarea seturilor de date actualizate pe portalul date.gov.md.

O realizare importantă pentru facilitarea dezvoltării sectorului asociativ o reprezintă adoptarea la 23 martie a Legii nr. 51 pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020 și Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia. În plan legislativ, la fel, vom menționa adoptarea în I lectură (la 3 mai) a proiectului de lege privind organizațiile necomerciale.

Atât reprezentanții autorităților publice, cât și cei ai societății civile s-au întrunit cu diferite ocazii pentru discutarea modalităților practice de asigurare a implementării eficiente a Strategiei și Planului de acțiuni. Având în vedere prioritatea acordată asigurării sustenabilității financiare a societății civile din RM, la 15 mai cu sprijinul partenerilor de dezvoltare a fost organizată Conferința regională “Calea spre durabilitatea financiară a organizațiilor societății civile”, care a întrunit experți din circa 10 țări, reprezentanți ai autorităților publice din RM, ai OSC (inclusiv din regiuni).

La 6 martie a avut loc cea de-a treia reuniune a Platformei Societății Civile RM-UE, în cadrul căreia au fost abordate diverse aspecte privind implementarea AA/DCFTA, precum și tematicile gestionarea transfrontalieră a apei râului Nistru și impactul social al Acordului de Asociere RM-UE.

Cooperarea în domeniul protecției și al promovării drepturilor copilului

Total acțiuni: 6 (dintre care 4 cu caracter continuu)

Realizate: 4 cu caracter continuu

Nerealizate: 2

În vederea realizării obiectivelor Strategiei pentru protecția copilului pentru anii 2014-2020, au fost înregistrate următoarele realizări: aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social „Casă de copii de tip familial” și a Standardelor minime de calitate (HG nr. 51 din 17.01.2018); aprobarea Instrucțiunii cu privire la mecanismul de cooperare intersectorială pentru prevenirea primară a riscurilor privind bunăstarea copilului (HG nr. 43 din 12.02.2018); aprobarea Recomandărilor privind auto-reglementarea serviciului de filtrare a conținutului din Internet cu impact negativ asupra copiilor prestat de către furnizorii de servicii de acces la Internet accesibile publicului (Hotărârea ANRCETI nr. 15 din 04.05.2018). Concomitent au fost depuse eforturi pentru promovarea proiectului Legii privind măsurile și serviciile destinate copiilor cu comportament deviant¹⁵ și a proiectului HG privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Centrul de zi pentru îngrijirea copiilor cu vârsta de 4 luni-1,5 (3) ani” aflat la etapa de avizare.

Pe parcursul I semestru al anului a continuat practica organizării activităților de formare (8 la număr) în instrumentarea cauzelor de violență și abuz asupra copiilor cu instruirea judecătorilor,

¹⁵ Înregistrat în Parlament la 10 iulie 2018

procurorilor, ofițerilor de urmărire penală, asistenților judiciari și grefierilor (circa 180 de persoane instruite). Prin activități de formare s-a urmărit și obiectivul sporirii calității asistenței juridice garantate de stat acordată copiilor în contact cu sistemul justiției (au fost organizate 2 seminare cu instruirea a 40 avocați care acordă asistență juridică garantată de stat).

În vederea îmbunătății capacităților de prognozare și interpretare a fenomenelor delincvenței juvenile sau victimizării copiilor au fost revizuite Rapoartele Statistice: CER 103 Copiii aflați în situație de risc și copii separați de părinți și CER 103A Copiii din sistemul rezidențial.

În scopul prevenirii și combaterii violenței pe domeniul siguranței și protecției copiilor, reducerii riscurilor de victimizare în mediul acestora, formarea deprinderilor de siguranță, educare în spiritul respectării legislației și a normelor sociale de conduită de pe băncile școlii, au fost organizate și desfășurate 3011 activități de informare a căror beneficiari au fost 120.045 de copii. În vederea depășirii unor situații de dificultate, precum și de prevenire a cazurilor de violență, cazurilor de suicid și a excluziunii sociale, pe parcursul perioadei de raportare au fost referiți 68 de minori, identificați în situație de risc. Întru prevenirea exploatării sexuale on-line a minorilor în perioada ianuarie-martie 2018 s-a desfășurat campania de informare și prevenire pentru copii „Violența din click în click”.

În premieră, Republica Moldova a participat în exclusivitate la operațiunea „Vega Children”, cu scopul îmbunătățirii capacităților în identificarea copiilor aflați în situație de risc pe aeroporturile UE.

Participarea la agențiile și programele uniunii

Acțiuni planificate pentru semestrul I 2018 nu au fost. Totodată, menționăm că informația despre participarea Republicii Moldova la programele comunitare este inclusă în capitolele corespunzătoare domeniilor vizate de aceste programe la care participă RM.

TITLUL V COMERȚ ȘI ASPECTE LEGATE DE COMERȚ (DCFTA)

Total acțiuni pentru I sem 2018: 77 (inclusiv 8 cu caracter continuu)

Realizate: 49 (dintre care înainte de termen 5)

Nerealizate: 28 (dintre care 3 au fost adoptate dar nu au fost încă publicate)

Rata de implementare: **63,63%**

Statistica comerțului /accesul mărfurilor pe piața UE

Total acțiuni pentru I sem 2018:1

Realizate: 1

Nerealizate:0

Potrivit datelor prezentate de Biroul Național de Statistică, valoarea schimburilor comerciale între Republica Moldova și Uniunea Europeană în perioada ianuarie-mai 2018 a constituit circa 1,89 mld. dolari SUA, reprezentând astfel circa 56,19% din totalul schimburilor comerciale realizate de către Republica Moldova în perioada de referință. Totodată, în comparație cu perioada similară a anului 2017, suma schimburilor comerciale RM-UE indică un trend pozitiv, estimînd o creștere cu 33,68%.

Exporturile produselor moldovenești pe piața UE în perioada ianuarie-mai 2018 au atins o valoare de 747,02 mil. dolari SUA, reprezentând astfel 67,84% din totalul exporturilor Republicii Moldova. În comparație cu aceeași perioadă a anului 2017, exporturile pe piața europeană au înregistrat o creștere în valoare de 37,82%.

Importurile din Uniunea Europeană în perioada ianuarie-mai 2018 au atins o valoare de 1150,76 mil. dolari SUA, reprezentând astfel 50,55% din totalul importurilor efectuate în Republica Moldova. În comparație cu perioada similară a anului 2017, importurile din UE indică o creștere cu aproximativ 31,12%.

În conformitate cu prevederile AA/DCFTA RM-UE, agenții economici beneficiază de scutiri anuale de taxe pentru contigentele tarifare pentru exportul de mărfuri, stipulate în anexa XV. În contextul valorificării contingentelor tarifare la exportul de fructe în UE în perioada 01.01.2018-17.07.2018 au fost exportate :

*4552 tone struguri de masă din 10 000 tone (46%),
1342 tone mere proaspete din 40000 tone (3 %),
Celelalte 4 poziții (prune, tomate, usturoi și suc de struguri) au rămas deocamdată nevalorificate.*

La exportul de cereale prin utilizarea mecanismului de prevenire a eludării, în perioada 01.01.2018-17.07.2018 au fost înregistrate următoarele cifre:

- a. Grâu, făina și aglomerate sub forma de pelete - 70371 tone (94 % din totalul cotei stabilite 75 000 t.),
- b. Porumb, făina și aglomerate sub forma de pelete – 325411 tone (250% din totalul de 130 000 t.),
- c. Orz, făina și aglomerate sub forma de pelete – 12210 tone (17% din totalul de 70 000 t.)
- d. Cereale prelucrate – 4484 tone (179 % din totalul de 2500 t.)

Totodată, Zahăr a fost exportat în proporție de 17% (696 tone din totalul de 37 400 t.), iar Porumb zaharat în proporție de 11% (167 tone din totalul 1500 t.).

Datele privind valorificarea concesiilor tarifare acordate la importul de mărfuri din UE în perioada 01.01.2018-17.07.2018 sunt următoarele:

- a. carne de porc - 3126,4 t (75% din totalul de 4 000 t),
- b. carne de pasăre - 3986,5 t (99% din totalul de 4 000 t)
- c. produse lactate - 1000 t (100% din totalul de 1 000 t)
- d. produse procesate din carne - 469 t (27% din totalul de 1 700 t)
- e. zahăr - 5 400 t (100% din totalul de 5 400 t)
- f. produse din zahăr – 178,3 t (27% din totalul de 640 t)

De asemenea, a fost constatată o creștere a numărului companiilor exportatoare în UE, **1748 de companii au exportat în UE** pe parcursul anului 2017 și primul semestru 2018, **aceasta reprezentând peste 70% din numărul total de companii exportatoare**. Astfel, topul țărilor în care companiile autohtone realizează activități de export sunt: România (1052), Germania (280), Italia (237), Polonia (221) și Bulgaria (148).

Barriere tehnice în calea comerțului, standardizare, metrologie, acreditare și evaluarea conformității

Total acțiuni pentru I sem 2018:14

Realizate: 4¹⁶
Nerealizate: 10¹⁷

Pe filiera alinierii sistemului național de **standardizare** este important de menționat că de la implementarea DCFTA și pînă în semestrul I 2018 au fost adoptate circa 19 650 standarde europene, iar rata de preluare a standardelor europene în calitate de standarde moldovenești constituie 77%.

Toate standardele europene relevante actelor normative stipulate în Anexa XVI a Acordului DCFTA au fost preluate în calitate de standarde moldovenești.

De asemenea, a continuat procesul de identificare și anulare a standardelor din sistemul GOST conflictuale cu standardele europene.

Foaia de parcurs pentru inițierea negocierilor Acordului privind Evaluarea Conformității și Acceptarea produselor industriale deocamdată este în proces de consultare cu partea UE.

A fost adaptat cadrul legislativ național la prevederile Acordului de Asociere prin:

- adoptarea HG nr. 637 din 06.07.2018 privind aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului național de informare și comunicare pentru supravegherea pieței;
- adoptarea GH nr.212 din 07.03.2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice
- semnarea ordinului nr. 739 cu privire la reglementarea autorizării produselor medicamentoase de uz uman și introducerea modificărilor postautorizare, care în Secțiunea 7, capitolul II, anexa 2 reglementează procedura de transfer a autorizațiilor de punere pe piață
- aprobarea în lectura finală în plenul Parlamentului din data de 05.07.2018 a proiectului de lege privind medicamentele de uz veterinar care urmează să fie publicat. Legea transpune două acte UE.

Întru realizarea menținerii statutului de semnatar EA-BLA, pe componenta DCFTA în domeniul activităților de acreditare pentru semestrul I, anul 2018, a fost asigurată participarea la ședințele Comitetelor tehnice ale Cooperării Europene pentru Acreditare (EA) după cum urmează:

1. Comitetul Armonizare Orizontală EA, or. Brussels, Belgia, 6-8.03.2018, 1 angajat,
2. Comitetul Publicare și Comunicare EA, or. Utrecht, Olanda, 7-8.03.2018, 2 angajați,
3. Comitetul Certificare EA, or. Windsor, Marea Britanie, 14-15.03.2018, 1 angajat,
4. Comitetul Inspecții EA, or. Windsor, Marea Britanie, 13.03.2018, 1 angajat,
5. Comitetul de Laboratoare EA, or. Madrid, Spania 13-15.03.2018, 1 angajat,
6. Comitetul Certificare, Working Group Food, or. Morges, Elveția, 12-13.06.2018, 1 angajat.

În același context, 2 angajați ai institutului au participat la Cursul de instruire cu privire la modificarea standardului ISO/IEC 17025:2017, organizat în or. Paris, Franța, la 25-26 ianuarie 2018.

¹⁶ inclusiv 1 - înainte de termen - Ordinul nr.739 cu privire la reglementarea autorizării produselor medicamentoase de uz uman, tr IV 2018

¹⁷ inclusiv legea privind medicamentele de uz veterinar aprobată la 05.07.2018, nu este publicată, HG 212 din 07.03.2018, va intra în vigoare la 23.09.18

Pregătirea MOLDAC către evaluarea paritară este un obiectiv major pentru anul 2018. Astfel, în perioada 26-29 martie și 7-18 mai 2018 s-a desfășurat Cursul de instruire privind elaborarea și implementarea Sistemului de Management în conformitate cu SM EN ISO/IEC 17011:2017 “Evaluarea conformității. Cerințe pentru organisme de acreditare care acreditează organisme de evaluare a conformității”.

O restanță majoră la capitolul dat rămâne a fi neadoptarea proiectului legii privind substanțele chimice (votat în prima lectură în acest semestru). Alte restanțe importante sunt: Proiectul de lege privind omologarea vehiculelor rutiere este în procesul de avizare (urmează să transpună 3 acte UE), precum și Proiectul de lege a medicamentului (urmează să transpună 6 acte UE).

Măsuri sanitare și fitosanitare

Total acțiuni pentru I sem 2018: 29

Realizate: 24¹⁸

Nerealizate: 5¹⁹

În acest domeniu a continuat armonizarea cadrului normativ la acquis-ul UE după cum urmează:

- Adoptarea Hotărîrii Guvernului nr. 69 din 19 ianuarie, cu privire la cerințele aplicabile germenilor și semințelor destinate producției de germeni;
- Adoptarea Hotărîrii Guvernului nr. 67 din 18 ianuarie privind aprobarea Normei de stabilire a condițiilor de sănătate animală pentru importurile anumitor păsări și a condițiilor de carantină;
- Adoptarea Legii nr. 60 din 3 mai cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative care modifică Legea nr. 68 din 5 aprilie 2013 despre semințe;
- Aprobarea Ordinului ANSA Nr. 133 din 7 martie cu privire la aprobarea Planului de monitorizare a reziduurilor pentru anul 2018;
- Intrarea în vigoare la 12 ianuarie a Legii nr. 296 privind cerințele generale de igienă a produselor alimentare; Legii nr. 279 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare; Hotărîrii Guvernului nr. 1099 pentru stabilirea unei liste de mențiuni de sănătate permise, înscrise pe produsele alimentare, altele decât cele care se referă la reducerea riscului de îmbolnăvire și la dezvoltarea și sănătatea copiilor;
- Adoptarea Hotărîrii Guvernului nr. 460 din 21 mai cu privire la modificarea și completarea HG nr. 696 din 4 august 2010, „Cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Carne – materie primă. Producerea, importul și comercializarea (va intra în vigoare la 25 august 2018);
- Adoptarea Hotărîrii Guvernului nr. 171 din 26 februarie pentru modificarea și completarea HG nr. 1408 din 10 decembrie 2008 „Cu privire la aprobarea unor norme sanitar-veterinare”;
- Adoptarea Hotărîrii Guvernului nr. 179 din 27 februarie pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind alimentele destinate sugarilor și copiilor de vîrstă mică, alimentele destinate unor scopuri medicale speciale și înlocuitorii unei diete totale pentru controlul greutateii;
- Adoptarea Hotărîrii Guvernului nr. 145 din 13 februarie cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Hotărîrea Guvernului nr. 356 din 31 mai 2012, „Pentru

¹⁸ inclusiv: - 3 acte aprobate în 2017, intrate în vigoare la 12.01.18- HG 1099, Legea nr.296 și nr.279, precum și 2 acte realizate înainte de termen – legea nr 60 din 03.05.18 și ordin MADRM nr.132 din 25.05.18

¹⁹ inclusiv legea zootehniei, Hotărîrea Guvernului 460 aprobată la 21.05.2018 care va intra în vigoare la 25.08.18 și legea privind medicamentele de uz veterinar, aprobată la 05.07.18

- aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii nr. 228 din 23 septembrie 2010 cu privire la protecția plantelor și la carantina fitosanitară”;
- Adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 458 din 16 mai cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 558 din 22 iulie 2011, privind măsurile de prevenire a introducerii și a răspândirii în Comunitate a viroidului tuberculilor fusiformi ai cartofului.

Un important indicator al gestionării situației epizootice îl reprezintă neutralizarea focarelor de pestă porcină africană izbucnite pe teritoriul țării, precum și asigurarea monitorizării și controlului acestora. Totodată, în vederea continuării susținerii eforturilor autorităților în acest sens, în luna iunie 2018 a fost transmis pentru semnare UE Acordul de Grant pentru protecția contra PPA, prelungit pentru încă un an.

În perioada ianuarie – iunie 2018 prin sistemul RASFF au fost transmise 9 notificări la produsele de proveniență din state membre ale UE, non-UE și din RM.

În ceea ce privește eforturile de valorificare a oportunităților de a exporta produse moldovenești pe piața UE a continuat monitorizarea procesului decizional UE privind formalizarea acceptării exportului pe piața europeană a semințelor, care a trecut etapa consultărilor Comisiilor și Comitetelor Parlamentului European, decizia urmînd a fi adoptată de Parlamentul European pînă la finele acestui an.

De asemenea, au continuat acțiunile în vederea obținerii excluderii RM din lista țărilor terțe pentru care UE are impuse restricții la importul plantelor *Vitis L* (butași de viță de vie).

În vederea extinderii listei categoriilor de produse de origine animală ce pot fi exportate pe piața UE a fost revizuită și consultată cu partenerii europeni Foia de parcurs pentru exportul de carne de pui și ouă categoria B.

O restanță majoră la capitolul dat este neadoptarea proiectului legii zootehniei transmis Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, care urmează să transpună 20 acte UE, precum și a Proiectului de Lege privind subprodusele de origine animală care nu sunt destinate consumului uman a fost aprobat în lectura I din 21.06.2018.

Regimul vamal și facilitarea comerțului

Total acțiuni: 3

Realizate: 2²⁰

Restanțe : 1

Rezultatele activităților desfășurate în cadrul proiectului Twinning „Suport în modernizarea Serviciului Vamal al Republicii Moldova în conformitate cu cerințele Acordului de Asociere” au fost evaluate în luna ianuarie 2018, în cadrul primei ședințe a Comitetului Director.

Suplimentar, au avut loc 8 vizite ale experților din Lituania în cadrul grupurilor comune de lucru cu colaboratorii din cadrul Serviciului Vamal, pe componenta 1.1 (Revizuirea cadrului legislativ actual și analiza lacunelor în vederea implementării Convenției privind regimul de tranzit comun și Convenției privind simplificarea formalităților în comerțul cu mărfuri și componentul) și, respectiv,

²⁰ (una înainte de termen, tr IV 2018- Ordinul MAI nr. 70 din 01.03.2018)

componenta 3.1 (Evaluarea lacunelor operaționale pentru implementarea eficientă a Convenției privind regimul de tranzit comun și Convenției privind simplificarea formalităților în comerțul cu mărfuri).

A continuat consolidarea managementului riscurilor în cadrul Serviciului Vamal. Astfel, pe parcursul semestrului I, 2018 cota declarațiilor vamale de import direcționate pe culoarul roșu a constituit – 5,7 %, galben - 19,2% și verde - 75,1%, și respectiv la export direcționate pe culoarul roșu - 2,5%, galben - 5,1% și verde - 92,4%.

Au fost create: 276 criterii, modificate 50 criterii; respectiv anulate: 9 criterii. Totodată, au fost evaluate 239 criterii. La moment sunt active 189 criterii. Randamentul produselor de analiză de risc în I semestru 2018 reprezintă 10,95 %, comparativ cu 9,5 % înregistrate I semestru 2017.

În scopul dezvoltării mecanismului de recunoaștere mutuală a statutului de operator economic autorizat (AEO), și-a continuat activitățile proiectul pilot de recunoaștere unilaterală a statutului AEO. Astfel, în prezent, sunt înregistrați 114 agenți economici - deținători de autorizații AEO, pe parcursul a 6 luni fiind autorizați 10 agenți economici.

Totodată, pe parcursul semestrului I (la situația din 30.06.2018) au fost:

- reevaluați 14 titulari AEO;
- revocați 5 autorizații AEO;
- suspendați 4 autorizații AEO;
- în examinare sunt 5 cereri de acordare AEO.

Pe parcursul perioadei de raportare au fost acordate 2 autorizații pentru utilizarea procedurilor simplificate de vămuire la domiciliu și 2 cereri de autorizare a procedurii simplificate de vămuire la domiciliu (PVD) se află la etapa de examinare.

În total, sunt înregistrați 74 agenți economici - deținători ai autorizațiilor de utilizare a procedurilor simplificate (PVD).

De asemenea, în perioada de raportare au fost eliberate: **17901 certificate de origine**, CT-1: **7613** certificate; EUR 1 (EU): **9302** certificate; EUR 1 (CEFTA): **234** certificate; FORM A: **304** certificate; EUR 1 (TR): **448** certificate.

În vederea realizării obiectivului de încurajare a cooperării între operatori și autoritățile administrative competente, pe parcursul semestrului I, 2018 au fost semnate 4 acorduri de colaborare:

- Acordul de colaborare cu Camera de Comerț și Industrie Moldo-Italiană;
- Acordul de parteneriat și colaborare cu Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova;
- Acordul de colaborare cu Asociația Obștească Camera Tinerilor Antreprenori „JCI Chișinău”;
- Acordul de colaborare cu Asociația Businessului European.

O restanță rămîne a fi proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 278-XVI din 14 decembrie 2007 privind controlul tutunului.

Dreptul de stabilire, comerțul cu servicii și comerțul electronic

Total acțiuni: 14

Realizate: 7²¹

Nerealizate: 7

Servicii de comunicații electronice

În rezultatul adoptării și intrării în vigoare a amendamentelor la Legea comunicațiilor electronice nr. 241-XVI din 15 noiembrie 2007 (*nr. 100 din 07.06.2018, Monitorul Oficial nr. 235-244 din 29.06.2018*), vor fi asigurate condițiile pentru sporirea calității serviciilor de comunicații electronice mobile prin consolidarea capacităților tehnice ale autorităților publice de măsurare și evaluare a unor noi parametri de calitate a acestor servicii, conform standardelor europene.

În semestrul I, anul 2018, ANRCETI, aplicând prevederile Regulamentului privind regimul de autorizare generală și eliberare a licențelor de utilizare a resurselor limitate pentru furnizarea rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice, a întreprins următoarele acțiuni:

- A eliberat 10 declarații informative, cu includerea furnizorului de rețele și/sau servicii în Registrul public al furnizorilor de rețele și/sau servicii de comunicații electronice; a perfectat 8 modificări a Declarațiilor Informative eliberate anterior; au fost emise 27 Decizii ale Consiliului de Administrație al ANRCETI privind declararea nevalabilității autorizării generale a furnizorului de rețele sau servicii de comunicații electronice.
- Au fost emise 35 Decizii a Consiliului de Administrație al ANRCETI (DCA) privind eliberarea licențelor de utilizare a resurselor de numerotare, din care: 22 DCA privind eliberarea RN; 8 DCA privind declararea nevalabilității licențelor; 4 DCA privind reperfectarea licențelor; 1 DCA privind cesionarea de licență.
- S-au emis 9 Decizii a Consiliului de Administrație privind eliberarea licenței pentru utilizarea frecvențelor și canalelor radio cu eliberarea blanchetei licenței; 2 Decizii ale Consiliului de Administrație privind retragerea licenței pentru utilizarea frecvențelor și canalelor.

În vederea implementării în continuare a Legii privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice nr. 28 din 10 martie 2016, în perioada de raportare au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- Au fost recepționate și verificate contractele de acces la proprietate publică, semnate de S.A. "Moldtelecom", S.A. "Moldcell", S.A. "Orange Moldova" cu diferite entități publice. În total, la sfârșitul perioadei de referință erau înregistrate - 583 contracte de acces pe proprietate publică;
- Au fost publicate pe pagina web a ANRCETI 42 de condiții de acces pe proprietate publică, prezentate de APL, instituții publice, alte entități. În total, la sfârșitul perioadei de referință erau publicate pe pagina web oficială a ANRCETI - 127 condiții de acces la proprietate publică http://www.anrceti.md/conditii_acces;
- Au fost adoptate 6 decizii ale Consiliului de Administrație, cu titlu executoriu ce obligă entitățile publice vizate să stabilească și să publice condițiile de acces;
- Au fost examinate și oferite răspunsuri la 57 adresări, parvenite din partea diferitor entități publice, APL și furnizori de comunicații electronice.

²¹ inclusiv înainte de termen HG 254/2018, termen tr IV 2019 și legea nr.308 din 22.12.17 a intrat în vigoare la 23.02.18

O realizare importantă a fost lansarea, în regim de testare, la 29 martie 2018 Serviciului unic pentru apelurile de urgență 112 în Republica Moldova. Astfel, au fost întreprinse un șir de acțiuni în vederea punerii în aplicare a serviciului 112 începând cu data de 1 iulie 2018:

- A fost realizată interconexiunea a Centrelor de preluare a apelurilor de urgență ai Serviciului 112 (CPAU) cu rețeaua publică de telefonie prin intermediul conexiunilor SIP.
- În cadrul procesului de organizare a interacțiunii Serviciului 112 și serviciilor specializate de urgență (SSU), a fost creată infrastructura informațională de comunicații electronice a SIA 112 și SSU, prin realizarea interoperabilității dintre sisteme 112 și SSU. Totodată, a fost organizată instalarea echipamentului tehnic în sediile dispeceratelor SSU din Zonele Centru, Sud și Nord.
- Regulamentul de interacțiune dintre Serviciul 112 și SSU a fost aprobat în ședința Guvernului din 29 iunie 2018.
- În cadrul procesului de promovare și mediatizare a imaginii Serviciului 112 către publicul larg /societatea civilă, a fost elaborat Planul de comunicare privind popularizarea Serviciului 112, Brandbook-ul, Logo-ul, afișe de informare a cetățenilor privind existența și modul de utilizare a numărului unic de urgență 112. A fost realizat spotul publicitar și promovat pe rețele de socializare.
- Din momentul lansării pînă la perioada de raportare Serviciul 112 a preluat cca. 162 298 de apeluri, dintre care 66,7% de apeluri de urgență au fost transferate către dispeceratele Ambulanței, 26,7% - către dispeceratele Poliției și 1,9% - către Pompieri.
- La etapa de raportare sunt angajați 46 de operatori. Operatorii sunt repartizați între două CPAU și constituie număr suficient pentru a asigura funcționarea CPAU 1 și CPAU 2.
- De la data de 1 iulie 2018, s-a realizat transportul traficului inițiat de la numerele: 901, 902, 903 ale serviciilor specializate de urgență, originat din rețelele publice de comunicații electronice ale furnizorilor de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice și transferul acestuia către numărul 112. Astfel, serviciul devenind pe deplin funcțional.

Servicii financiare

A continuat procesul de armonizare a legislației naționale, printre realizările primului semestru al anului curent, se numără:

- La 1 ianuarie a intrat în vigoare Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor, armonizată cu Directiva 2013/36/UE și Regulamentul (UE) 575/2013 și cu standardele internaționale Basel III;
- La 24 mai BNM a aprobat primul set de 9 regulamente pentru punerea în aplicare a noii Legi privind activitatea băncilor. Aceste regulamente vizează fondurile proprii ale băncilor, cerințele de capital, tratamentul unor riscuri (de credit, operațional, de piață, de decontare/livrare), precum și prezentarea de către bănci a unor rapoarte în scopuri de supraveghere. Regulamentele respective vor intra în vigoare la 30 iulie 2018.
- La 29 martie a intrat în vigoare Legea nr. 250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asiguratorilor/reasiguratorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar, armonizată cu Directiva 2002/87/CE.
- La 16 martie a fost aprobată legea cu privire la organizațiile de creditare nebancaire nr. 1 (MO nr.108-112 din 30.03.2018) care prevede stabilirea unui cadru de reglementare și supraveghere comun pentru entitățile care desfășoară următoarele activități: acordarea de împrumuturi, inclusiv microcredite și împrumuturi ipotecare, factoring, leasing financiar și are drept scop asigurarea dezvoltării durabile a sectorului organizațiilor de creditare nebancaire, prin diminuarea riscurilor sistemice și protecția drepturilor consumatorilor de servicii.

În ceea ce privește exercitarea activității de asigurare (Solvabilitate II) în martie 2018 a fost inițiat proiectul de asistență a Băncii Mondiale ”Reforma pieței de asigurări din Moldova”, în cadrul căruia urmează a fi elaborat proiectul noii legi cu privire la asigurări.

Având în vedere prelungirea procesului de coordonare interinstituțională, nu s-a reușit conform termenului transpunerea în legislația națională a directivelor: 86/635/CEE privind conturile anuale și conturile consolidate ale băncilor și ale altor instituții financiare și 91/674/CEE privind conturile anuale și conturile consolidate ale întreprinderilor de asigurare.

Servicii de transport

Restanțele la această secțiune vizează Crearea Biroului de Investigare a accidentelor, precum și proiectul hotărârii de Guvern cu privire la stabilirea unei liste comunitare a transportatorilor aerieni care se supun unei interdicții de exploatare pe teritoriul Comunității și de informare a pasagerilor transportului aerian cu privire la identitatea transportatorului aerian efectiv.

Achiziții Publice

Total acțiuni: 3 (din care 2 cu caracter continuu/anual)

Realizate: 3

Nerealizate: 0

La data de 11 iulie 2018 a fost aprobat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (MTender) care deocamdată nu a fost publicat.

A fost elaborat planul de instruire al Agenției Achiziții Publice pentru anul 2018 care poate fi accesat la: http://tender.gov.md/sites/default/files/document/attchments/plan_instruire_2018

În vederea realizării obiectivului de fortificare a capacităților persoanelor responsabile de efectuarea procedurilor de achiziții publice, pe parcursul primului semestru al anului 2018, au fost desfășurate 45 activități de instruire, dintre care: 18 seminare în teritoriu; 14 seminare în municipiul Chișinău și 13 seminare la sediul Agenției Achiziții Publice. Numărul total de persoane instruite - 1797.

De asemenea, în perioada 7-20 februarie au fost organizate 34 seminare de instruire cu genericul „Eficientizarea achizițiilor publice prin utilizarea platformei electronice MTender”, la care au participat 2040 persoane.

Drepturile de proprietate intelectuală

Total acțiuni: 7 (din care 3 cu caracter continuu/anual)

Realizate: 5 (inclusiv 3 cu caracter continuu)

Nerealizate: 2

Pe parcursul semestrului I, 2018 titularii de drept au depus la Serviciul Vamal al Republicii Moldova 64 cereri de intervenție a organului vamal (în 46 cazuri - străini și în 18 cazuri - naționali) în vederea asigurării respectării drepturilor de proprietate intelectuală, dintre care 50 au fost acceptate, 4 respinse și 10 se află în procedură de examinare.

Drept rezultat al acceptării cererilor de intervenție a organului vamal, Registrul obiectelor de proprietate intelectuală cărora li se aplică măsuri de protecție la frontieră a fost suplinit cu 243 obiecte, dintre care 238 corespund denumirilor de mărci de produs, 4 desenului/modelului industrial și 1 denumirii de origine a UE „Prosecco”.

De asemenea, au fost înregistrate 60 cazuri de rețineri de mărfuri susceptibile de a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală.

În vederea asigurării instruirii continue a cadrelor cu responsabilități în domeniul proprietății intelectuale pe parcursul primului semestru 2018, AGEPI cu suportul proiectului de asistență tehnică al Uniunii Europene „Suport pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în Republica Moldova”, a organizat 7 seminare de instruire, în cadrul cărora au fost instruite 267 persoane.

În vederea promovării și diseminării informațiilor privind drepturile de proprietate intelectuală, în semestrul I 2018, AGEPI a diseminat materiale informativ-educative în cadrul a peste 60 de evenimente organizate de sau cu concursul AGEPI.

Adițional, în vederea consolidării măsurilor de protecție a drepturilor de proprietate intelectuală a fost aprobat Ordinul Serviciului Vamal nr.137-O din 28 martie curent „Cu privire la crearea mecanismului de protecție a indicațiilor geografice UE”.

O restanță la acest capitol rămâne a fi proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii nr.139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, care a fost aprobat în cadrul ședinței guvernului din 20 iunie curent și care urmează să transpună parțial Directiva 2014/26/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind gestiunea colectivă a drepturilor conexe și acordarea de licențe multiteritoriale pentru drepturile asupra operelor muzicale pentru utilizare online pe piața internă.

Concurența

Total acțiuni: 5 (din care 3 cu caracter continuu)

Realizate: 3 cu caracter continuu

Nerealizate: 2

A continuat consolidarea cooperării și a dialogului cu alte instituții de concurență și organizații internaționale în domeniul aplicării Legii concurenței nr.183 din 11 iulie 2012 și Legii nr.139 din 15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat în conformitate cu rigorile Uniunii Europene și anume, au fost realizate 4 vizite de studiu sau schimb de experiență; 47 de evenimente (16 ședințe, 2 conferințe, 1 conferință de presă, 28 de ședințe consultative) cu participarea a circa 120 de reprezentanți ai autorităților publice, ai mediului de afaceri, ai mass mediei, ai institutelor de politici publice etc; 8 instruirii pentru angajații Consiliului Concurenței cu participarea experților internaționali pentru preluarea celor mai bune practici în domeniul concurenței și ajutorului de stat.

De asemenea, a fost asigurată promovarea culturii concurențiale prin organizarea unui șir de evenimente tematice.

Pe parcursul semestrului I, 2018, 315 de reprezentanți din 189 de autorități publice centrale și locale (5 APC, 184 APL) au fost instruiți în cadrul a 71 de evenimente (conferințe, seminare, ședințe, ședințe consultative etc.) printre care 58 de ședințe consultative.

Totodată, în vederea evaluării ajutoarelor de stat, pe parcursul perioadei de raportare au fost adoptate 12 decizii și regulamente după cum urmează:

- 1) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR – 50 din 28.06.2018.
- 2) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASER – 46 din 28.06.2018.
- 3) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR – 36 din 07.06.2018.
- 4) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS – 31 din 21.05.2018.
- 5) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO – 30 din 25.05.2018.
- 6) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO – 29 din 25.05.2018.
- 7) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASO -24 din 16.05.2018.
- 8) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR-30/17-22 din 26.04.2018.
- 9) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR – 29/17-21 din 23.04.2018.
- 10) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASR -18 din 05.04.2018.
- 11) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-17 din 29.03.2018.
- 12) Decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. ASS-12 din 22.03.2018.

Pe parcursul semestrului I, 2018, a fost inițiat 1 studiu util de piață privind restricțiile în industria serviciilor aeroportuare și aeronautice din Republica Moldova în cadrul Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității (CEP II).

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova, pentru a excepta aplicarea prevederilor legii penale față de agenții economici care colaborează cu Consiliul Concurenței, în limita realizării politicii de clemență, prevăzută de Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, rămîne a fi restanță.

Comerț și dezvoltare durabilă

Total acțiuni: 1

Realizate: 0

Nerealizate: 1

O restanță la acest capitol rămîne, în continuare, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și a Legii nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, în vederea ajustării la prevederile Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii (81) privind inspecția muncii și (129) privind inspecția muncii în agricultură, precum și în vederea păstrării în format integrat a Inspectoratului de Stat al Muncii (atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă și în domeniul raporturilor de muncă).

TITLUL VI: ASISTENȚĂ FINANCIARĂ ȘI DISPOZIȚII ANTIFRAUDĂ ȘI DE CONTROL

Total acțiuni pentru semestrul I 2018:24

Realizate: 16

Nerealizate:8

Realizate cu depășirea termenului:0

Rata de realizare:66,6%

Capitolul 1. Asistență Financiară

Total acțiuni pentru semestrul I 2018: 11

Realizat: 5

Nerealizate:6

În contextul implementării reformei administrației publice centrale, rolul de Autoritate națională de coordonare a asistenței financiare externe a trecut de la Cancelaria de Stat la Ministerul Finanțelor (HG nr. 377 din 25.04.2018). Totodată, Hotărârea Guvernului nr.377 modifică și Hotărârea Guvernului nr. 838 din 09.07.2008 privind instituirea comitetului interministerial pentru planificare strategică (CIPS), fiind eliminate unele prevederi.

În scopul evaluării modului de implementare a Hotărârii Guvernului nr.561 din 19 august 2015 „Cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare a asistenței externe acordate Republicii Moldova de organizațiile internaționale și țările donatoare” anual se elaborează și se prezintă în cadrul comitetului de planificare strategică Raportul privind asistența externă ODA. Raport privind asistența externă pentru anul 2017 nu a fost elaborat.

În scopul racordării procesului de planificare a asistenței externe cu Cadrul Bugetar pe termen mediu și/sau bugetele anuale, au fost aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.350 din 18 aprilie prioritățile de politici sectoriale pe termen mediu (2019-2021), care vor sta la baza elaborării Cadrului bugetar pe termen mediu (2019-2021).

În contextul angajamentelor asumate prin Memorandumul de înțelegere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova care este parte integrantă a Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană privind asistența macrofinanciară pentru Republica Moldova, semnat la 23 noiembrie 2017 au fost îndeplinite condiționalitățile pentru I tranșă, precum și unele condiționalități din tranșele 2 și 3. Rapoartele privind progresele în implementarea condiționalităților din toate cele trei tranșe au fost transmise cu regularitate Comisiei Europene.

La 1 ianuarie 2018 a intrat în vigoare Legea nr. 202 privind activitatea băncilor adoptată de către Parlament la 6 octombrie 2017.

Ulterior, pentru punerea în aplicare la prima etapă a Legii privind activitatea băncilor, BNM a aprobat un set de 9 regulamente conforme cu standardele internaționale Basel III și cu reglementările Uniunii Europene în domeniu (pachetul CRD IV/CRR).

Capitolul 2 Dispoziții antifraudă și control

Total acțiuni pentru semestrul I 2018: 13

Realizat: 11

Nerealizate:2

Un element important în fortificarea luptei antifraudă îl reprezintă managementul finanțelor publice. În acest sens, au fost efectuate modificări și completări la Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice 2013-2020 prin Hotărârea Guvernului nr.1149 din 20.12.2017, care a intrat în vigoare la 12 ianuarie .

Tot la începutul anului Ministerul Finanțelor a elaborat și publicat pe pagina web oficială Raportul anual privind realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a managementului finanțelor publice 2013-2020, pe anul 2017. Conform evaluării, 84,5% din țintele pe termen mediu au fost atinse, respectiv 86,1% din obiectivele pe termen lung au fost realizate.

CNA continuă să avanseze pe dimensiunea cooperării interinstituționale atât pe plan intern, cât și pe plan internațional. La data de 18 ianuarie a fost semnat Protocolul de privind completarea Acordului de colaborare între Centrul Național Anticorupție și Curtea de Conturi, semnat la 17 aprilie 2013.

La data de 2 mai în or. Luxembourg, Marele Ducat de Luxembourg, a fost semnat Memorandumul de Înțelegere între Centrul Național Anticorupție și Banca Europeană pentru Investiții (BEI) care va facilita schimbul de informații între Părți în cadrul îndeplinirii atribuțiilor instituționale care le revin, accentul fiind pus pe unul dintre obiectivele de activitate comună și anume: prevenirea și investigarea cazurilor de fraudă sau altor iregularități a mijloacelor din fondurile externe oferite de UE.

În vederea asigurării valorificării cu bună credință a fondurilor oferite de Uniunea Europeană, au fost operate modificări și completări în legislația care încriminează fapta de exercitare a atribuțiilor în sectorul public în situație de conflict de interese, inclusiv în cazurile de negociere, gestionare sau executare a mijloacelor financiare din fonduri publice sau din fonduri externe prin adoptarea Legii nr.66 din 24.05.2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal, Codul contravențional, Legea 271/2008, Legea 132/2016, Legea 133/2016) în vigoare 01.06.2018, cu unele excepții - vezi art.VI.

Pentru a duce o evidență a felului cum sunt folosite fondurile UE, în prima jumătate a anului 2018, la solicitarea subdiviziunilor CNA și a Procuraturii Anticorupție, au fost inițiate și finalizate 3 analize operaționale privind utilizarea mijloacelor din fondurile externe și au fost inițiate 13 analize strategice referitoare la obținerea și valorificarea mijloacelor din fondurile externe.

Informația referitoare la cazurile de fraudă, corupție sau alte nereguli, depistate în procesul de valorificare a fondurilor Uniunii Europene a fost prezentată Comisiei Europene și Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF).

Legea nr. 48 din 30.03.2017 stabilește crearea Agenției Recuperare a Bunurilor Infractionale și respectiv a cadrului legal necesar pentru recuperarea bunurilor infracționale. Cadrul normativ intern aferent Legii privind crearea ARBI, și anume - Regulamentul cu privire la evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor infracționale (sechestrare), a fost aprobat de către Guvern pe 20 iunie curent, însă nu a fost publicat încă în Monitorul Oficial. Odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului, va fi stabilit mecanismul de conlucrare între instituțiile abilitate în domeniul recuperării bunurilor infracționale.

De asemenea, pe domeniul recuperării bunurilor infracționale, în prima jumătate a anului 2018 Institutul Național al Justiției a organizat 5 instruirii pentru funcționari din sectorul justiției (ofițeri de urmărire penală, procurori și judecători) în domeniul procedurilor de recuperare a bunurilor infracționale, inclusiv cu privire la sechestrarea și confiscarea specială și extinsă, cooperarea juridică internațională, precum și efectuarea investigațiilor financiare paralele.

În premieră, în Moldova a devenit funcțional, începând cu 1 ianuarie al anului curent, Sistemul de declarare online a averilor și intereselor personale, e-Integritate. Acesta a permis subiecților declarării să depună declarațiile de avere și interese personale în format electronic, utilizând semnătura electronică.

În perioada ianuarie-iunie au fost planificate și realizate 37 de sesiuni de instruire a persoanelor responsabile din cadrul instituțiilor publice de completarea Registrului subiecților declarării. În cadrul acestora au fost instruite 1673 de persoane în vederea completării Registrului subiecților declarării averii și intereselor personale și formarea formatorilor privind depunerea declarațiilor de avere și interese personale în format electronic.

În semestru I al anului curent, prin intermediul sistemul informațional „e-Integritate” de depunere și verificare on-line a declarațiilor de avere și interese personale, disponibil pe pagina web a ANI au fost depuse 63202 de declarații, semnate digital și disponibile publicului larg, cu excepția datelor cu caracter personal.